

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

XII legislatura · cinquè període · sèrie C · número 484

Comissió d'Estudi de les Polítiques per al Millorament de la Qualitat de Vida de la Gent Gran

Sessió 9, dimecres 29 d'abril de 2020

Presidència de la I. Sra. Carmen de Rivera i Pla

TAULA DE CONTINGUT

Compareixença d'una representació de Sumar 357-00296/12	4
Compareixença d'una representació de l'Associació Catalana de Familiars, Usuaris i Col·laboradors de Centres Geriàtrics 357-00305/12	27

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

El *Diari de Sessions del Parlament de Catalunya* (DSPC) reproduceix només les intervencions orals fetes durant la sessió. La resta de documentació que acompanya la intervenció es pot consultar a l'expedient de la comissió.

Transcripció i correcció: CPSL
Imprès al Parlament

ISSN: 0213-7976 (general)

0213-7992 (sèrie C)

DL: B-3.468-1982

www.parlament.cat

Sessió 9 de la CEPMIQUAG

La sessió de la Comissió d'Estudi de les Polítiques per al Millorament de la Qualitat de Vida de la Gent Gran (CEPMIQUAG), tinguda per videoconferència, s'obre a les deu del matí i cinc minuts. Presideix Carmen de Rivera i Pla, acompanyada de la vicepresidenta, Najat Driouech Ben Moussa, i de la secretària, Eva Granados Galiano. Assisteix la Mesa la lletrada Esther Andreu i Fornós.

Hi són presents els diputats Elisabeth Valencia Mimbrero, pel G. P. de Ciutadans; Imma Gallardo Barceló, pel G. P. de Junts per Catalunya; Raúl Moreno Montaña, pel G. P. Socialistes i Units per Avançar; Yolanda López Fernández, pel G. P. de Catalunya en Comú Podem; Vidal Aragonés Chicharro, pel S. P. de la Candidatura d'Unitat Popular - Crida Constituent, i Santi Rodríguez i Serra, pel S. P. del Partit Popular de Catalunya.

Assisteixen a aquesta sessió el director general de Sumar - Serveis Públics d'Acció Social de Catalunya, Estanis Vayreda Puigverd, acompanyat de la responsable de centres residencials de la gent gran de Sumar, Elisenda Serra Marsal, i la coordinadora de l'Àrea Social de l'Associació Catalana de Familiars, Usuaris i Col·laboradors de Centres Geriàtrics, Maria Luz Montero Palacios.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Compareixença d'una representació de Sumar davant la Comissió d'Estudi de les Polítiques per al Millorament de la Qualitat de Vida de la Gent Gran (tram. 357-00296/12). Comissió d'Estudi de les Polítiques per al Millorament de la Qualitat de Vida de la Gent Gran. Compareixença.

2. Compareixença d'una representació de l'Associació Catalana de Familiars, Usuaris i Col·laboradors de Centres Geriàtrics davant la Comissió d'Estudi de les Polítiques per al Millorament de la Qualitat de Vida de la Gent Gran (tram. 357-00305/12). Comissió d'Estudi de les Polítiques per al Millorament de la Qualitat de Vida de la Gent Gran. Compareixença.

La presidenta

Bon dia a tots. Permetin-me que doni, en primer lloc, la benvinguda als compareixents i que els agraeixi la seva predisposició per comparèixer davant d'aquesta comissió, en aquests moments tan difícils. Abans d'iniciar la sessió vull expressar el meu condol i el de tots els membres de la comissió, als familiars de totes les víctimes de la Covid-19 i, molt especialment, a aquells que han perdut la seva gent gran, ja que aquesta malaltia ha afectat, especialment, aquest col·lectiu.

Iniciem avui una nova sessió de la Comissió d'Estudi de les Polítiques per al Millorament de la Qualitat de Vida de la Gent Gran, en què seran substanciades dues compareixences que ja havia acordat prèviament la comissió, però que, donades les circumstàncies, tots estarem d'acord que s'han de centrar en la vivència i posicionament dels compareixents amb relació a la pandèmia causada per la Covid-19. En efecte, aquesta comissió, malgrat no ser una comissió legislativa, ha estat expressament habilitada per continuar els seus treballs, per acord de la Mesa del Parlament del 14 d'abril del 2020, en atenció al tan especial impacte d'aquesta malaltia en el col·lectiu de la gent gran i, per tant, en l'objecte d'aquesta comissió.

Tanmateix –i d'acord amb el que va establir l'Acord de la Mesa del dia 24 de març– les comissions, en les sessions que, per raons de tots conegudes, tenen lloc per via telemàtica, no poden adoptar nous acords. És per això que, malgrat que tots els grups parlamentaris haguéssim volgut presentar i aprovar propostes que modifiquessin el nostre pla de treball, per tal de poder tractar, informar-nos i debatre entorn de la incidència letal d'aquesta pandèmia en la nostra gent gran –i, especialment, en els problemes que s'han donat a les residències– ens hem hagut de conformar amb substanciar compareixences ja aprovades, per bé que, com ja hem dit, centrant l'objecte de la compareixença entorn dels problemes causats per la Covid-19.

Naturalment, tan bon punt es reprenguin les sessions presencials, em comprometo a posar en consideració de la comissió la reforma del pla de treball, per tal de poder incloure en l'informe que clogui els nostres treballs tant una anàlisi de la situació viscuda, com un seguit de mesures, per tal que no tornem a viure una situació semblant en el futur.

Compareixença d'una representació de Sumar

357-00296/12

Dit això i sense més dilació, i d'acord amb l'article 59 del Reglament del Parlament de Catalunya, començarem la substanciació del primer punt de l'ordre del dia, que és la compareixença d'una representació de Sumar, que és Serveis Públics d'Acció Social de Catalunya, davant la Comissió d'Estudi de les Polítiques per al Millorament de la Qualitat de Vida de la Gent Gran, entitat pública, formada per diferents administracions públiques d'àmbit local i comarcal, per la qual cosa, dono la paraula al senyor Estanis Vayreda, director general, i a la senyora Elisenda Serra, coordinadora de residències de Sumar, perquè, en un temps de quinze minuts, facin la seva exposició.

Sense més tràmits, dono la paraula al senyor Estanis Vayreda.

Estanis Vayreda Puigvert (director general de Sumar)

Molt bé; moltes gràcies, presidenta. Moltes gràcies, senyors diputats i diputades. Intentarem, amb quinze minuts, explicar què fem Sumar, eh? Jo explicaré, molt ràpidament, a nivell més institucional, perquè ens coneguïn bé. I després, l'Elisenda Serra els explicarà una mica més el model tècnic en el que nosaltres estem treballant.

Mirin, nosaltres som una empresa pública, cent per cent pública, creada fa deu anys. Creada fa deu anys, perquè el Govern de la Generalitat necessitava que el món local fos una mica més fort i una mica més estructurat, per fer front a tots els canvis legislatius que hi havia en l'àmbit social, eh? Deuen recordar vostès totes les lleis que hi va haver fa deu anys: llei d'infància, llei de dependència, tant a Catalunya com a l'Estat espanyol. I també hi havia una necessitat dels mateixos ajuntaments, que veien que hi hauria tots aquests canvis legislatius que van generar nous drets i que, per tant, necessitaven disposar d'algun instrument que els ajudés a fer front a aquests canvis. Per això es va crear aquesta empresa pública; és una empresa conformada per diferents ajuntaments d'arreu del país, eh?, uns trenta, entre ajuntaments, consells comarcals..., i que, des de l'any 2015, arran de l'ARSAL, com que vam néixer a Girona i estem a Girona, la Diputació de Girona va comprar bona part d'aquesta empresa pública, i ara formem part del grup institucional de la Diputació de Girona, eh?, perquè, hem de donar, doncs, compliment a tot el tema legal, econòmic i financer i, per tant, estem dins del grup institucional de la Diputació, que té el 80 per cent de les accions d'aquesta empresa pública.

La resta d'accions les tenen diferents ajuntaments i consells comarcals. Bàsicament, ens dediquem a actuar en dos àmbits: un, en temes de serveis i recursos de violència masclista, que són titularitat del Departament d'Afers Socials i Famílies. I en aquí, doncs, estem gestionant dues cases per a dones víctimes de violència, a Tarragona i a Salt, un SIE i diferents punts de trobada, arreu del país. Aquest seria un paquet.

I l'altre paquet de gestió que fem és tot el que està en relació amb la gestió amb temes de gent gran. I, dintre de la gent gran, tenim tres grans àmbits. Un, residències, eh? Gestionem, en aquests moments, sis residències: a Sant Hilari Sacalm, a Sant Pere de Torelló, a Esparreguera, a Sant Sadurní d'Anoia i a Cassà de la Selva. Aquestes serien les residències, de diferents mides, entre vint-i-cinc i cent persones que viuen amb nosaltres.

Un segon paquet de serveis són centres de dia o SAIARs que, en diem, SAIARs, que és una variant dels centres de dia, més en l'àmbit rural, que en tenim uns catorze, quinze, eh?, un model d'envelliment en poblacions al voltant dels dos mil habitants, i que funcionen molt bé. Aquest seria un segon paquet. I un tercer paquet, en el que hem crescut en el darrer any i mig, que és en el servei d'atenció a domicili, en el SAD. Estem, en aquests moments, diria, gairebé gestionant tot el SAD de comarques de Girona. Excepte Baix Empordà, que entrarà l'any que ve, i la Cerdanya, la resta de comarques de Girona –incloent les ciutats grans– doncs l'estem gestionant nosaltres. També gestionem el Penedès. I estem, doncs, també en altres territoris, eh?

Perquè tinguin, una mica, les dimensions de l'empresa, estem parlant d'una empresa pública d'uns set-cents treballadors, per tant, una xifra ja important, i amb una facturació al voltant dels 17-18 milions d'euros, eh? Funcionem amb una junta general, no els n'explico els detalls, amb un consell d'administració format per diferents alcaldes i regidors de diferents territoris, de diferents colors polítics. I, per tant, és una..., intentem que els òrgans de govern representin una mica la diversitat que tenim, dintre de la junta general.

Com a Sumar –i ara l'Elisenda Serra els hi explicarà amb més detall– potser en el que ens hem destacat més és en un model d'atenció tècnica d'intervenció social molt propi, que fa set o vuit anys vam anar a veure'l al País Basc i que hem adaptat aquí, en els nostres centres, que es basa molt en el model d'atenció centrada en la persona. Un model i una pràctica que, és veritat que ara està molt de moda i que se'n parla molt però nosaltres sí que podem dir, modestament que, anem molt, molt avançats, eh?, com a organització. És a dir, estem a punt –i l'Elisenda us ho explicarà– de disposar a l'estiu d'un certificat de model ACP. Disposem de tots els protocols, de totes les pràctiques ja redactades, eh? I, per tant, hem treballat molt i hem avançat molt en aquest model i estem ja..., no només que l'estem implementant en els nostres centres, realment, sinó que, a més a més, disposem de tota la documentació que baixa molt al detall per poder-ho implementar, pensant molt, amb un pensament genèric, que nosaltres entenem que les residències són llars, són cases, eh?, la gent hi viu, i que nosaltres sempre hem entès que les residències són espais on la gent ha de viure i no morir. Aquesta és una reflexió que pot semblar molt senzilla, però que és molt profunda. És a dir, per nosaltres, la gent gran als nostres centres hi viu i no hi ha d'anar a morir, sinó que hi viu.

I, per tant, tot aquest model que nosaltres hem implementat es basa molt, tant l'organització tècnica, tant l'organització de recursos humans..., tots els elements que nosaltres treballem per donar una bona atenció es basen en, realment, posar els avis i els usuaris nostres en el centre de totes les decisions, eh? I això vol dir, a vegades, fer canvis organitzatius; vol dir, a vegades, que els treballadors estan condicionats en aquest principi, eh? Bé; tots plegats ens movem molt amb aquesta idea de que realment l'avi sigui al centre. I ara, si els sembla, li passo la paraula a l'Elisenda, perquè els expliqui amb més detall aquest model nostre. I llavors, a la seva disposició per aclarir qualsevol dubte.

La presidenta

Endavant, senyora Serra. Endavant, gràcies.

Elisenda Serra Marsal (responsable de centres residencials de la gent gran de Sumar)

Bon dia, moltes gràcies. Bé; com comentava l'Estanis, doncs, nosaltres treballem amb aquest nou model. Bàsicament, treballem amb aquest nou model perquè, avui en dia, la majoria de persones no volem o no voldríem anar a viure en una de les residències tradicionals que tenim avui en dia, no? I, de fet, quan fas la pregunta a persones grans o persones no tan grans, més joves, tothom veu que no és el model en el que li agradaria envellir, el model de residència tradicional, o la majoria de la gent.

Llavors, ja fa temps que els professionals d'aquest sector estàvem treballant per, realment, generar un canvi real de la manera d'entendre i atendre les persones grans i anar més enllà de lo que s'estava fent fins al moment, que era que, les persones grans estiguessin netes, tipus i polides, i amb això n'hi havia suficient.

Es tracta d'un model que té en compte la diversitat social que tenim avui en dia: persones grans que viuen soles, persones amb parella, persones amb parella reconstituïda, persones vegetarianes, persones que fan tractaments homeopàtics, persones fumadores que no volen deixar de fumar, persones que volen tenir wifi a la seva habitació... Aquestes són les noves persones grans que estan venint avui en dia a les nostres residències. I no dic les de futur, perquè ja hi estan venint, aquestes persones, a les nostres residències.

Per poder atendre aquesta diversitat, nosaltres vam crear aquest nou model de gestió, que es basa en el model d'atenció centrat en la persona, i nosaltres l'anomenem el «tu decideixes com vols envellir». Els primers canvis que vam generar amb el model són canvis tècnics. I vam posar, sobretot, en el centre de la nostra mirada, que les persones poguessin decidir. Que poguessin decidir què? Que poguessin decidir tot el que afecta el seu dia a dia: que puguin decidir l'hora que es lleven, que puguin decidir al costat de qui s'asseuen, quina roba es posen, si es maquillen o no es maquillen, si porten arracades o no. És a dir, que siguin amos de la seva pròpia vida. Malgrat que hi hagi una dependència, que la persona pugui decidir. I, moltes vegades, la mateixa persona potser no ens pot dir si vol deixar de prendre un tractament mèdic, perquè potser no té la capacitat per dir-nos això; però potser sí que té la capacitat per dir-nos quina brusa es vol posar, si la vermella o la blava. O potser sí que té la capacitat per dir-nos si vol seure al costat d'en Manel o de la Maria, no? És a dir, totes aquestes coses fan que la persona estigui millor.

Per tant, el primer canvi que vam fer és aquest, no?, que la persona pugui decidir què fa, des de lo que són activitats del dia a dia, però també si participa o no en activitats i quines activitats es fan a la residència, eh? Sabeu que, avui en dia, tenim unes residències que de set a nou es lleva tothom; que a les nou esmorza tothom; que de deu a dotze hi ha activitats, que a la una..., és a dir, estan com molt ordenades en horaris marcats pels professionals. Què plantejem, nosaltres? Que els horaris siguin marcats per les mateixes persones que viuen a la residència i que ells puguin anar decidint en què participen. De fet, una cosa tan senzilla com el que fem cada dia, cada un de nosaltres, no? Però que, realment, portar-ho en una institució no és tan senzill.

Un cop fet això, el que vam veure és que no n'hi havia prou només amb tècnicament ordenar el dia a dia, amb que les persones poguessin escollir, sinó que, a més a més, havíem de treballar amb professionals que creguessin en tot això.

Nosaltres diem: deixem, en aquest moment, de seleccionar per currículum i passem a seleccionar... Perdoneu un moment, que ara m'he perdut, eh? I passem a seleccionar per competències personals, perdó. Perquè, què volem? Doncs, volem persones que treballin amb aquesta mirada, persones que siguin empàtiques, persones que siguin polivalents. I moltes vegades diem: «Bé, de ser empàtic no se'n pot aprendre.» Doncs, sí que se'n pot aprendre, a ser empàtic. Simplement has de saber què vol dir i com es fa per ser-ho, no? I, un cop fet això, el que vam veure és que, realment, a les residències les persones estaven millor. Ens verbalitzaven i, de fet, tenim enquestes que ens demostren que les persones estaven millor però el que sí que realment ho va acabar d'arrodonir tot és el fet que les persones poguessin viure en unitats de convivència.

És a dir, aquestes macrosales que tenim a les residències, de cinquanta, setanta persones, convertir-les en pisos de quinze-disset persones. Aquests pisos, aquestes unitats de convivència, són molt més petites, permeten que les persones puguin cuinar, puguin descansar, puguin decidir què fan en el dia a dia. I tot això, en un mateix espai. El fet de ser un espai més reduït, un espai casolà, on la gent s'hi troba més

com a casa, acaba d'arrodonir el model i fa que, realment, hi hagi més sensació de qualitat de vida. La suma d'aquests tres elements: un model d'intervenció tècnic diferent, uns professionals seleccionats per competències i un model arquitectònic diferent. Vam fer un estudi científic, amb la Fundació Salut i Envel·liment i vam poder demostrar que, realment, hi ha un augment de la percepció de la qualitat de vida, tant de les persones que hi viuen, com de les seves famílies.

Per poder fer tot això, nosaltres hem creat una norma, com deia l'Estanis, una norma que ens permet acompanyar un centre que està treballant de forma tradicional, i acompanyar-lo perquè sigui un centre que treballi amb el model d'atenció centrada en la persona. Per fer-ho, la norma descriu cinc nivells diferents. Té trenta-nou processos que cal implantar, definits al detall, de què és el que s'ha de canviar, com s'ha de fer, definit. I també disposa de 544 indicadors, en un certificat, eh?, per poder, doncs, saber que realment aquest centre està treballant amb el model centrat en la persona. Perquè una de les coses que comentava l'Estanis és que, avui en dia, aquest model està molt de moda, tothom fa atenció centrada en la persona i, realment, el que fan uns i el que fan els altres potser no té res a veure. Llavors, tenir un element, un certificat que et permeti saber on està cada centre, doncs, creiem que era molt útil.

I, molt ràpidament, us explico una mica els nivells. Quan parlem de nivell 1, nosaltres parlem d'una residència tradicional, eh?, una residència tradicional, que normalment són les residències que ens entren a nosaltres, una residència que treballa de forma tradicional, les persones netes, tipus i polides.

A nivell 2, és on iniciem la implantació del model, comencem a fer accions que ajuden a posar la persona al centre. Posaré un exemple molt senzill. A les residències tradicionals és molt habitual que les persones grans portin pitet, un pitet blanc per menjar, perquè no es taquin. Doncs això, una acció puntual, és treure aquest pitet, eh? Les persones grans són persones adultes, creiem que no han d'anar amb un pitet per menjar. Per tant, això és una acció puntual. No només és treure'l, sinó que és que, els professionals, les famílies i la mateixa persona usuària entenguin que no és necessari que vagin amb pitet. I, un cop les persones ho han entès, ja no hi ha marxa enrere, no? És molt clar que, a mi no m'agradaria veure el meu pare amb un pitet o que, a qualsevol de nosaltres no ens agradaria que ens el possessin. Això són accions puntuals. Estaríem a nivell 2.

A nivell 3 ja hi ha canvis més estratègics, canvis més importants. Que les persones puguin escollir l'hora que es lleven. Això és un canvi important. És un canvi de rumb. Per què? Perquè, avui en dia, com us he explicat, les residències de set a nou lleven a les persones grans. I si tu et vols llevar a les onze, o et vols llevar a les deu i mitja, doncs, algun dia potser que t'ho deixin fer; però, de forma habitual a tothom, doncs, realment no. Per què? Perquè això altera, també, que a les nou no has de tenir l'esmorzar a punt, sinó que l'esmorzar l'has de tenir a les nou, l'has de tenir a les deu, etcètera. Són canvis estratègics que realment fan avançar la residència en el model d'atenció centrat en la persona.

A nivell 4, ja anem més a polir serrells, a evitar les subjeccions físiques i químiques, treballar perquè, quan hi ha personal substitut, també treballi en la mateixa línia, etcètera. Seria, sobretot, la part de polir.

I, a nivell 5, ja estaríem parlant de les residències del futur. Són aquelles residències que es construeixen ja des del model d'atenció centrat en la persona, que es construeixen amb unitats de convivència, amb habitacions individuals en la seva majoria. Sempre deixem un parell d'habitacions dobles per si hi han parelles o germans que vulguin estar junts, però, en la seva majoria, la gent demana habitacions individuals. I serien aquestes residències que ja, des de nivell tècnic, de gestió de persones i a nivell arquitectònic, neixen amb aquesta voluntat de treballar d'aquesta nova manera, eh? Aquí si aconseguim treballar d'aquesta manera, podem evidenciar, doncs, que les persones són més felices. I, com deia l'Estanis, que les residències

no són residències per anar a morir, sinó que són residències per viure, no? Una miqueta seria això.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyora Serra i senyor Vayreda, per la seva exposició i per la documentació lliurada. I, tot seguit, dono la paraula a la senyora Immaculada Gallardo, del Grup Parlamentari de Junts per Catalunya, en tant que grup sol·licitant de la compareixença, per fer les preguntes i consideracions que consideri oportú. En principi, el temps són cinc minuts. No estaré..., seré laxa amb aquest temps, però en principi són de cinc a set minuts.

Gràcies.

Imma Gallardo Barceló

Moltes gràcies, presidenta. Diputats i diputades, bon dia. Moltíssimes gràcies per la compareixença que ens heu fet. Jo, per començar, el que voldria dir, en primer lloc, és que, en nom de Junts per Catalunya, m'agradaria, doncs, això, eh?, començar aquesta intervenció donant tot el suport a les persones contagiades, desitjant la seva propera recuperació i també el condol a totes les persones que han perdut algun ésser estimat. I fer arribar, també, aquest agraïment immens i tot el suport a totes les persones que estan vetllant per la ciutadania.

I ja començant, doncs, pel retorn de la compareixença que ens han fet, d'alguna manera, tot i que aquestes compareixences ja feia temps que estaven demanades, ens estan, una mica, refermant en que aquesta comissió tenia molt de sentit. I, de fet, tots els diputats i diputades que una mica ens hi vam aplegar i que la vam veure clara, doncs, crec que ho estem corroborant. Tant en les iniciatives que vam anar a veure, doncs, a Igualada com, una mica, el que ens estan dient la majoria de compareixents.

En primer lloc, doncs, felicitar per aquest model. Crec que realment hem d'acabar trobant quin és el model de Catalunya, no?, inspirat segurament en alguns països o en d'altres experiències. Però que aquí ja n'hi ha algunes que estan, realment, funcionant i funcionant molt bé. Jo, realment, els voldria felicitar. Crec que aquesta, la frase d'«espais per viure i no per morir», és la síntesi de tot. Crec que hem d'anar cap a aquest respecte total de la gent gran.

Els volia demanar: a aquesta complicitat i aquest compromís del personal, una mica, com s'hi arriba. És a dir, quin és el primer plantejament? O com..., perquè crec que és una part essencial, no? Després, també els volia demanar: les famílies, una mica quina és la manera de..., quina relació tenen amb els seus equipaments.

Alguna altra cosa a comentar... D'entrada, ens ha exposat la senyora Serra, doncs, aquets petits canvis. Jo crec que són realment alguns petits, però que segurament deuen ser molt poderosos. Potser amb la..., vam anar fa poc a visitar –bé, ara ja fa uns mesos– una experiència a Igualada i aquí el model arquitectònic era també, molt pensat, diguéssim, no? I era, també, a veure si ens podien fer una miqueta, això, eh?, d'explicació de quines eren les característiques més principals.

Què més... El tema econòmic, sí, disculpi, una mica sí que n'ha fet esment el senyor Vayreda, però... És a dir, clar, en el fons hi ha un tema molt greu d'infrafinançament. I aquí ens en n'anem, doncs, a la Llei de la dependència, i potser també les coses no s'han acabat de fer del tot bé, doncs, fa deu anys –tota l'explicació que ha fet el senyor Vayreda– que tot això ja es va detectar. Però una mica, voldria..., si podrien aprofundir una miqueta més. I jo, per part meua, ho deixaria aquí.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyora Gallardo. I, a continuació, dono la paraula a la senyora Najat Driouech, del Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya; també, com a grup pro-

posant de la compareixença, per tal que faci les preguntes i consideracions que consideri oportú.

Najat Driouech Ben Moussa

Gràcies, presidenta. En primer lloc, també donar les gràcies als compareixents per aquesta explicació tan magnífica. I, abans de passar a les preguntes i a la meua intervenció, voldria també, en el nom d'Esquerra Republicana, o del Grup Republicà, expressar el nostre condol a totes les famílies que han perdut algun familiar en aquesta crisi de la Covid-19, desitjar la ràpida recuperació de les persones que estan patint la malaltia i, evidentment, tot el reconeixement i agraïment i suport als professionals, tant sanitaris o altres, tots els professionals que estan al capdavant d'aquesta crisi sanitària.

Bé, companys, crec que ens ha quedat molt clar l'explicació de la senyora Elisenda. És evident que –com no pot ser d'una altra manera– ens aporten una visió molt concreta i molt propera del tema que tractem habitualment en aquesta comissió i que tractem fa més d'un any, que és la millora de les polítiques per la vida de la gent gran. I que és l'objectiu que té, també, aquesta comissió al Parlament. Per descomptat, coincidim plenament amb vostè. És evident: tenia i té i tindrà un paper fonamental, com a base dels serveis de l'atenció a la gent gran, en el futur, l'aportació que ens fa vostè avui. Perquè és així, ja ho defensàvem nosaltres també, i ho continuem defensant. Tot i que, malauradament, la situació que estem vivint, doncs, ens fa pensar que caldrà reforçar absolutament els serveis socials, com a pilar bàsic de l'estat del benestar. I que volem un sistema català de serveis socials, com a pilars forts de l'estat del benestar, repensant-nos per millorar i fer possible una societat menys desigual, més compartida, on el bé comú guanyi la partida a l'individualisme.

I això passa, també, per un canvi de centres residencials en un futur molt proper, per tal de protegir aquests col·lectius vulnerables, que és la nostra gent gran, i que, sempre reivindicuem, des del nostre grup, que és la que hem d'estar al costat i l'hem de cuidar. També per protegir els professionals, com molt bé ha dit la senyora Elisenda, que històricament han estat invisibilitzats. Volíem llars i així ho reiterem; volíem llars i volem llars i proximitat, on l'atenció estigui centrada en les persones, tal com vostè ens ha explicat avui. I compartim plenament el model. Considerem que és un model que pot ser molt útil i que es pot aplicar a molts altres serveis similars.

Voldria també destacar, diguem-ne, d'alguna manera, una de les coses importants que aquests dies hem parlat. I és que, com vostès ja saben, la crisi de la Covid-19 ens ha posat una realitat damunt de la taula i que caldrà fer-hi front, segurament introduir-hi canvis cap a la vessant més sanitària. No sé si això ho comparteix, la senyora Elisenda, li faig aquesta pregunta, si això ho veu adient.

Des d'aquí agraïm, també, l'esforç de tots els departaments, tant d'Afers Socials com de Salut, que aquests dies han estat treballant de manera coordinada, salvant vides com a prioritat del Govern, curant les persones contagiades i protegint els més vulnerables, que és la nostra gent gran.

Per això, avui també li volíem preguntar, telemàticament, en aquesta compareixença, a la senyora Elisenda: un dels reptes necessaris que tenim és pensar en la gent gran, més enllà de l'assistencialisme. Crec que això ens ho ha deixat molt clar en la seva intervenció. Ara, amb aquesta crisi que estan vivint, s'ha demostrat que tenim un repte urgent. I cal repensar les residències, el model de residències per canviar l'existent. Ara bé, creiem que allò que és urgent no ens faci oblidar allò que és necessari. Per això jo li trasllado, senyora Elisenda: com creuen vostès que cal fer-ho, que cal canviar aquest model? Vostè n'ha parlat, de normes que s'apliquen en el seus centres. Creu vostè que són aplicables a altres centres? També ha parlat dels professionals, i del procés de selecció dels professionals, un procediment que jo conec molt bé, que és el de la selecció de les persones, procés de selecció per competències.

M'agradaria molt, senyora Elisenda Serra, si ens pot especificar exactament aquests ítems que vostè ha assenyalat, quins són aquests ítems que vostès tenen contemplats i que generen aquest benestar entre els professionals i els seus residents, utilitzant aquest procés de selecció.

Per altra banda, el seu company ha parlat dels diferents serveis que tenen, no?, de les residències, els centres de dies i els SAD. Miri, m'ha cridat molt l'atenció que em parli dels centres de residències rurals. Crec que és un tema que hem estat parlant en aquesta comissió. L'equitat territorial és molt important i a mi m'agradaria molt, si és possible, que ens fes cinc cèntims de com funcionen, quin model és el del SAD rural. Respecte a les persones com a element actiu, ja ens ha dit vostè que formen part del disseny de les activitats, en decidir què volen fer, quan ho volen fer, etcètera.

La companya Imma Gallardo ja ha parlat dels familiars. Però a mi m'agradaria saber: els familiars realment també participen en el disseny d'aquestes activitats, no només són es residents?

I, per últim, agrair-li la seva intervenció i dir-li que, realment, vostè n'ha parlat, que tenen un document on recullen, diguem-ne –segons he pogut entendre– els ítems, o com si fos una ISO, segons he entès, una ISO, més o menys, no?, del nivell d'excel·lència. Ens podria vostè fer cinc cèntims d'aquesta –entre cometes– «ISO» i, al mateix temps, demanar-li que, si us plau, ho faci arribar amb documentació a aquesta comissió, que, estic segura que ens serà molt útil per l'informe final, quan l'hàgim elaborat?

I, no sé si encara tinc temps, presidenta. Però jo, a part d'aquests temes, m'agradaria preguntar-li el tema de la soledat. El tema de la soledat és un tema que, malauradament, les persones i els experts i les diferents entitats que han passat per aquesta comissió ens n'han fet pinzellades, però no hi ha hagut un aprofundiment. I, tenint en compte que vostès, diguem-ne, gestionen SADs, serveis d'atenció domiciliària, en aquesta crisi de la Covid-19, com consideren o tenen vostès dades de com està afectant aquesta soledat, que no poden tenir aquest servei, aquestes persones que només poden o interactuen amb aquell professional del SAD, com els afecta cognitivament, físicament, psíquicament, aquesta soledat i aquest aïllament. Si vostè ens en pot fer cinc cèntims, també li estariem molt agraïts.

I un altre tema, vostè no ho ha parlat, però m'agradaria... Com el vostre model és centrat en les persones i, evidentment, és el model que nosaltres també defensem, hi ha un tema que, a mi personalment, em preocupa. Vostè n'ha parlat, de que les persones decideixen què és el que volen fer, quines activitats fer, sortir o no sortir. M'agradaria saber si vostès tenen alguns programes o protocols clars, de voluntariat, que intentin vetllar per l'equilibri o la trobada amb la seva comunitat. Si realment existeix algun programa o algun projecte, si ens ho pot explicar, també li estariem molt agraïts, ja que considerem que l'espai comunitari és l'espai, també, de socialització per a les nostres persones grans. I que si és un model centrat en les persones, voldríem saber si realment també això ho contempla el seu model. Si realment hi ha aliances amb entitats del seu territori, si hi ha vincle i si hi han activitats que es fan dintre i fora de les seves institucions, basats en la promoció de l'acció comunitària.

I aquí acabo, presidenta. Moltes gràcies i a l'espera de les respostes.

La presidenta

Gràcies, senyora Driouech. I ara és el torn de la resta de grups parlamentaris, de major a menor. Per tant, dono la paraula a la senyora Elisabeth Valencia, del Grup Parlamentari de Ciutadans.

Elisabeth Valencia Mimbrero

Gracias, presidenta. Buenos días a todos. Quiero empezar agradeciendo la comparecencia de las entidades y dando nuestro más sentido pésame a las familias y amigos de personas que han fallecido durante esta cruel crisis sanitaria. También queremos trasladar todo nuestro apoyo a las personas que están hospitalizadas por

el virus y deseamos su pronta recuperación. Nuestro reconocimiento, también, y cariño también, para los profesionales que están luchando contra la Covid, en primera línea, tanto desde hospitales como, en el caso que nos ocupa, desde residencias o cualquier tipo de recurso residencial.

Des de Ciudadanos hemos vuelto a dar impulso a esta comisión de las personas mayores porque, ahora más que nunca, es de vital importancia analizar la gestión que el Govern ha hecho en las residencias y otros recursos, en este período de crisis sanitaria. Queremos comentarles a los comparecientes que nos ha extrañado que no comentaran nada, en su comparecencia, de la crisis de la Covid y de cómo la han afrontado, porque este era el objeto de esta comparecencia. Lamentablemente, nuestros mayores han sido los más golpeados por esta crisis, con el mayor índice de fallecimientos. Todos hemos podido comprobar que, cuando el virus ha entrado en las residencias, ha arrasado y la letalidad ha sido altísima.

Nuestra prioridad debe ser proteger, atender y asistir a las personas mayores, prioritariamente. Lamentablemente, no tenemos vacuna, todavía, para este virus y los recursos deben estar preparados para luchar contra posibles contagios. Es urgente, y estamos hablando de salvar vidas humanas. Desde nuestro grupo llevamos alertando, desde mucho antes de la crisis sanitaria, de que la situación en las residencias ya era crítica. Esta pandemia, por desgracia, lo ha visibilizado de tal forma que, ahora, todo el mundo es consciente de ello. El sector tiene problemas históricos, que se han hecho estructurales y que son determinantes en la atención que reciben nuestros mayores.

Necesitamos actualizar ya las ratios de personal de residencias. Tenemos constancia de que, debido a las bajas, en esta crisis sanitaria ha llegado a haber una ratio de residencias de un cuidador para treinta abuelos, incluso residencias que estaban directamente sin personal. La ratio de atención debe ser actualizada, también los módulos económicos, como pide históricamente el sector, y la cartera de servicios sociales. Y nos preguntamos, desde Ciudadanos, para cuándo va a dejar esta actualización el Govern de la Generalitat. Ya lo sabíamos, pero con esta crisis se ha hecho más evidente, todavía, que el sector de atención a los mayores necesita un cambio profundo, como ya hemos dicho, un cambio estructural y una remodelación del modelo de atención.

Desde Ciudadanos, queremos analizar junto a expertos como vosotros, qué ha pasado durante esta crisis sanitaria y ofrecer nuestra colaboración al Govern, para cambiar el modelo. Nuestros mayores no pueden, nunca más, volver a ser considerados ciudadanos de segunda; no pueden recibir atención de segunda, ni de tercera, en las residencias; deben ser protegidos, deben ser cuidados y deben ser atendidos con la dignidad que se merecen. Nosotros vemos de vital importancia conocer las necesidades del sector, de primera mano, mediante una comisión de expertos, como ya le hemos pedido al Govern, y este, entre otros espacios. Nadie conoce mejor las necesidades del sector como los profesionales que están en primera línea luchando contra el virus.

Y entrando ya en cuestiones concretas, del objeto de la comparecencia, el sector pedía, desde el inicio de la crisis sanitaria medicalización de las residencias, y un mayor apoyo del CatSalut, que se ha dado desde hace pocas semanas, lamentablemente. Queremos preguntarles si ustedes han recibido este apoyo del CatSalut a tiempo. Después, sobre centros de día, nosotros le pedimos al Govern liderazgo para dar soluciones a las personas que se han quedado sin esta atención que estaban dando los centros de día, y derivación del personal hacia otros recursos temporalmente. Les queremos preguntar qué información tienen ustedes sobre qué va a pasar con los centros de día, o sobre las personas que recibían esta atención, cómo se les va a dar.

Y les queremos preguntar, también, sobre la falta de EPIs, la falta de mascarillas durante semanas, la falta de test rápidos, durante estos días, en residencias, que han hecho que las tareas de cuidados se realizaran con muchísimo riesgo de contagio

y con falta de seguridad para los usuarios y para el personal. Hemos visto, en su documentación que ustedes han comprado material directamente a empresas. Les queremos preguntar si les llegó algo de material cuando lo necesitaban, desde la Generalitat, si tienen asegurada, en estos momentos, la provisión de mascarillas, la provisión de guantes, la provisión de EPIs, por parte del Govern de la Generalitat.

Y, en relación a las pruebas, ustedes disponían de pruebas PCRs, a fecha 26 de marzo, lo hemos visto en su documentación. Lo comentamos porque ha habido muchas residencias, ha habido, que han estado sin test durante semanas. ¿Ustedes han conseguido estos test a través de un laboratorio privado?

También comentarles, en relación con las desinfecciones en los centros, vemos que ustedes también han tenido que realizarlas con empresas privadas, si no me equivoco. Nos gustaría que nos aclararan este aspecto y que concretaran qué tipo de apoyo han recibido, de la Generalitat de Catalunya, en relación con las desinfecciones: si han recibido apoyo, si lo han recibido a tiempo, si han recibido apoyo del Gobierno de España, si se han beneficiado o se han perjudicado de la coordinación entre el Gobierno de España y el Govern de Catalunya. Nos gustaría que nos explicaran estos temas. Y, en relación con el apoyo que han recibido del CatSalut, nos gustaría que nos ampliaran, también, estos aspectos.

Nada más y muchas gracias por la comparecencia.

La presidenta

Gracias, señora Valencia. A continuación, tiene la palabra el ilustre señor Raúl Moreno, del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar.

Raúl Moreno Montaña

Gràcies, presidenta. Saludar, també, les compareixents i els compareixents que ens acompanyen aquest matí. Gràcies per ser-hi. Vagi per endavant, també, el nostre condol a les famílies, des d'aquí es desitja una ràpida recuperació dels malalts i el reconeixement als i les professionals que, durant aquesta pandèmia, doncs, han patit molt la pressió. I lògicament, també, el risc de contagi ha fet que, molts d'ells, doncs, malauradament, estiguin de baixa durant tot aquest temps.

Ens han parlat, tant l'Estanis com la senyora Elisenda, de posar en marxa un nou model. I jo crec que aquí tots hi coincidim, en general: el que no hauria de passar és que no passés res. Després d'aquesta pandèmia s'haurien de posar les bases, com a mínim, d'aquest nou model, que, sota el nostre punt de vista hauria de ser un model social i sanitari, més de treball conjunt, d'un contínuum assistencial on, efectivament, tal com fan vostès, es posi la persona al centre, que els serveis siguin satèl·lits a aquesta persona, que s'adaptin a la seva realitat i a les seves necessitats, no?

Vostès ens han posat alguns exemples, d'aquest nou models de residències, que avança en aquest model centrat en la persona. Han dit, per altra banda, també, que gestionen una sèrie de serveis d'atenció domiciliària. I m'agradaria preguntar-los com consideren que es pot aplicar aquest nou model, també als serveis d'atenció domiciliària, o el fet d'estar a casa, doncs, ja fa que això, diguem-ne, sigui més fàcil o que s'hagin de prendre una altra sèrie de mesures, no?

En segon lloc, també, i tenint en compte que aquesta compareixença es feia, també, per conèixer una mica quina ha estat la incidència de la Covid-19 a les residències de la gent gran i també, per què no, dels serveis d'atenció domiciliària, perquè també potser se'n parla menys, no?, però jo crec que ha estat important, volia saber, doncs, quina incidència ha tingut la Covid en les residències que han gestionat vostès i quina diferència tenen, també, sobre aquesta incidència als serveis d'atenció domiciliària. Com valoren la provisió d'EPIs? És a dir, quan els hi van arribar, qui els hi va enviar, si es van comprar de manera..., per les mateixes residències o per la mateixa empresa pública. Quins problemes –el personal– han tingut, des del punt de vista de les baixes, i com aquestes, doncs, han pogut estar substituïdes pel personal que la pròpia bossa de treball de la Generalitat de Catalunya va a posar a disposició

de les residències. També saber quin tipus de personal, doncs, ha vingut i si han hagut de substituir o no.

I també com ha estat la comunicació amb els familiars en aquest període. Hi han hagut moltes famílies que s'han queixat, moltes vegades, de la manca d'informació del que passava dins de les residències. Això generava un neguit important. Lògicament no és una situació que s'hagi fet a totes les residències de Catalunya. És a dir, no és una cosa que hagi passat a tot arreu, però voldríem saber, en el seu cas, com ha estat aquesta comunicació. I si, en aquest model centrat en la persona, també haurem de pensar, moltes vegades, en un model centrat també en la família, que vol saber com està aquesta persona i això, si hi ha hagut, doncs, la possibilitat de millorar-ho durant tot aquest temps.

Com el Govern ens va dir en el seu dia i com nosaltres vam defensar a l'inici, nosaltres vèiem, des del principi de la pandèmia, que era necessària la medicalització de les residències. Finalment, la Generalitat de Catalunya i el Govern va dir que sí que ho faria, que medicalitzaria aquestes residències. Voldria saber, en el cas de les seves residències, com ha estat aquesta medicalització, en què s'ha traduït i, per tant, conèixer en quina situació estan. Quants tests s'han fet, avui dia; perquè, certament, en la seva documentació vostès ja anunciaven que tenien una provisió de tests. Voldríem saber quin tipus de tests són, si són els PCRs o són els tests de seguiment.

I com els van aconseguir, si va ser una qüestió d'una provisió per part del Govern de la Generalitat, del Govern d'Espanya, si van haver de ser vostès qui compressin aquests tests, com ha passat en altres residències de Catalunya, davant la no arribada de tests per part de les institucions, no?

Es parla molt de la relació entre el món social i el món de les residències, com deia abans, amb el sistema sanitari. Quina relació tenen, actualment? És a dir, com es relacionen les residències amb el món hospitalari i amb el món sanitari? Nosaltres també hem fet, doncs, preguntes a la mateixa consellera Vergés, sobre què considerem que es necessita, en aquests moments, que les persones residents greus per Covid siguin traslladades al sistema hospitalari. Ja que les urgències no estan col·lapsades i que, diguem-ne, les UCIs no arriben, en aquests moments, a un 60 per cent d'ocupació, creiem que aquells residents que estiguin greus, aquells que siguin positius..., s'ha de fer tot el possible per garantir la seva supervivència i considerem que, per fer-ho, és important que estiguin als hospitals que és on estan els equips tècnics i els professionals que ho poden garantir.

M'agradaria saber si vostès consideren que això ha de ser així i que, per tant, s'han de traslladar aquestes persones als hospitals. I, si s'han trobat amb algun problema a l'hora de fer una proposta de trasllat a l'hospital i que, després, l'hospital retornés aquesta persona, com ha passat en altres llocs de Catalunya, perquè això també ens consta que ha estat així. Voldria saber, també, com es pot millorar, en tot cas, en una situació ja no de pandèmia, sinó de funcionament habitual, com es pot millorar aquesta gestió, aquesta relació amb el món sanitari. I com valoren, vostès, el trasllat que s'ha fet, de competències, en l'àmbit de salut. Si consideren que ha de ser temporal, si consideren que ha de ser definitiu, i com valoren aquest trasllat des de que Salut, doncs, ha agafat les regnes de les residències i de l'atenció a la dependència, si s'ha millorat amb relació a la situació anterior.

I finalment, bé, desitjar-los, a tots vostès, tota la sort del món, perquè no només aquesta setmana, sinó les properes que vindran jo crec que seran complicades. Per part del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, que traslladin als seus professionals, doncs, tota la nostra força i el nostre recolzament en aquesta situació tan complicada.

I, en definitiva, doncs, esperem que, en els propers mesos i també, fruit dels documents que puguin sortir d'aquesta comissió, d'una vegada per totes, doncs, acabem amb la congelació de les tarifes fetes des de l'any 2011, que siguem capaços que el sector i el Govern de la Generalitat es puguin reunir per pactar un nou model que mi-

llori les condicions laborals dels treballadors i treballadores del sector social, que, en aquests moments són molt i molt dolentes.

Després exigim que estiguin davant del canó en situacions tan complicades, però que jo crec que, sense tarifes i sense un nou conveni, doncs, serà molt, molt complicat que aquestes persones puguin millorar la seva situació laboral.

Moltes gràcies per la seva compareixença i esperem estar en contacte.

La presidenta

Gràcies, senyor Moreno. A continuació, té la paraula la senyora Yolanda López, del Grup Parlamentari de Catalunya en Comú Podem.

Yolanda López Fernández

Gracias, presidenta. Antes de nada, agradecer a los comparecientes, pues, el haber tenido a bien venir a la comisión, comparecer en la comisión para explicarnos su modelo, el modelo que gestionan. Y bueno, antes dar, también, desde mi grupo parlamentario, en mi nombre propio y de mi grupo parlamentario, de Catalunya en Comú Podem, pues, el pésame a todas las personas, a todos los familiares de las víctimas por la Covid-19. Toda nuestra fuerza, todo nuestro ánimo a las personas que, ahora mismo, lo están padeciendo. Y, nuestro más sincero agradecimiento a todos los profesionales de la sanidad, de los cuidados, de transportes, de alimentación, de limpieza, a todos los que están cuidando, en definitiva, cuidando de nosotros.

Voy a ser muy breve, ya que muchas de las dudas que tenía las han planteado mis compañeros y así les dejamos más tiempo a los comparecientes para poder responderlas. En general, me ha llamado la atención, en el modelo, pues, que ha hablado de un régimen de que la persona elige lo quiere hacer, sus horarios, su forma de vida. Me gustaría que me explicaran, por ejemplo, ya que estas personas, las personas residentes, las personas mayores necesitan una estimulación física, como psicomotriz, pues, cómo se gestionan en las casas que son, pues, para más personas, me gustaría saberlo, cómo se gestiona de esta manera ese modelo. Y bueno, también me gustaría saber el régimen que tienen, de visitas, en los centros, en las residencias, el régimen de visitas de los familiares, si es abierto, a cualquier hora, si tienen horarios.

Y, bueno, ya entrando en el tema de la Covid-19, en esta crisis sanitaria que está afectando tanto a las personas mayores, creo que mis compañeros han preguntado casi todas las dudas que yo tenía, pero, hombre, por ejemplo, las personas de los centros de día, hemos visto en el informe que se cerraron, desde un principio, fue una de las primeras cosas que cerró el Gobierno..., cómo ha sido el seguimiento de estas personas que tenían ese servicio, ya que, cuando estaban usando ese servicio, es porque también necesitan un seguimiento a nivel profesional.

Me ha llamado mucho la atención que tuvieran EPIs desde el primer momento, cuando ha habido una queja generalizada, de todos los profesionales, de la falta de EPIs. Y también me gustaría saber cómo afectó el traspaso del día 8, de la gestión por parte del Departament d'Afers Socials a la atención que pasó a Sanidad. Cómo afectó, si mejoró, si tuvieron que, en algún momento, durante la pandemia hasta ahora..., se han visto en algún centro –de los de residencias– se han visto desbordados...

En fin, creo que todas las demás cuestiones las han preguntado los compañeros que me han precedido y voy a acabar así mi comparecencia, no sin antes agradecer todo el trabajo que habrán hecho los profesionales de sus residencias en estos días y darles toda la fuerza y todo el ánimo para continuar.

La presidenta

Gràcies, senyora López. A continuació, té la paraula l'illustre senyor Vidal Aragonés, del Subgrup Parlamentari de la CUP - Crida Constituent.

Vidal Aragonés Chicharro

Doncs, moltíssimes gràcies, presidenta, senyora Rivera. I gràcies, també, a la compareixença del senyor Vayreda i de la senyora Serra. I, en primer lloc, nosaltres, en la intervenció voldríem posar en valor la naturalesa jurídica de l'entitat; la naturalesa de l'entitat. Estem parlant d'una empresa pública. No ha cridat gaire l'atenció, potser, la valoració d'aquest element. Però, per nosaltres, es tracta d'una qüestió fonamental i essencial, per poder abordar les residències de la gent gran amb una perspectiva del que hauria de ser el futur. Per cert, si no ho hem entès malament, estem parlant d'una empresa pública amb set-cents treballadors i treballadores. I, per tant, també posant importància al que significa que no estem simplement davant d'una petita empresa pública, sinó una empresa pública amb set-cents treballadors i treballadores. Per cert, també volem dir que una empresa no és gran o petita, en atenció al nombre de treballadors i treballadores, sinó a allò que fa, i després ens hi referirem.

Però voldríem llançar una primera pregunta, tant per a la senyora Serra com per al senyor Vayreda. No sé si tindran la dada o si alguna vegada ho han pogut discutir al sector, però algú els ha pogut demostrar en algun moment que l'activitat que vostès desenvolupen, desenvolupada per empreses privades, té un cost inferior? I, quan parlem de costos, del que estem parlant és de què aporta l'Administració i de què aporten les persones, per exemple, en el cas concret de les residències de gent gran, que en fan ús. I, per tant, un cost global, com a societat. Per nosaltres, és molt important, perquè semblaria que els darrers anys ens han volgut fer creure que activitats com el SAD o activitats com les residències de la gent gran únicament es podien desenvolupar a través de la gestió indirecta o la gestió privada, i vostès representen, evidentment, un altre tipus de model absolutament diferent, que és que, també es pot gestionar a través d'una empresa pública.

Segona qüestió –i ja l'avançàvem abans– la de per què una empresa és gran o una empresa és petita. Doncs mirin, per nosaltres, per aquest grup, vostès són una empresa gran, no perquè tinguin set-cents treballadors o treballadores, sinó que són una empresa molt gran per com situen les persones al centre. És a dir, el model del propi centre, l'experiència que ens explicaven, per exemple, amb relació a la gent gran. En un moment en el qual la nostra gent hi ha moltes de les empreses que gestionen, no direm totes, d'una manera privada, que la situen com un número i res més, com si allò fos un gran quarter militar i tot s'executa de la mateixa manera, doncs, vostès ens demostren que es pot fer d'una altra manera, que es pot fer d'una altra manera, en la qual posen la diferència que suposa cadascuna de les persones en valor, i executen d'una manera diferenciada sobretot atenent a un exercici d'autonomia d'aquestes persones i centrant en el que és la vida. Per això nosaltres felicitar el que és, realment, que vostès siguin una gran empresa.

I, per acabar, sí que s'ha avançat, també, en alguna altra intervenció, d'altres diputats i diputades, el que ve a ser la primera valoració del que ha passat les darreres sis-setmanes. Nosaltres som conscients que potser vostès avui no venien a aquesta compareixença a fer aquesta valoració. En la mesura que sigui possible –i ho diem, a més, amb tota sinceritat, en el que sigui possible–, sí que fora bo que ens poguessin fer una primera valoració, per exemple, amb relació a com han pogut donar resposta a treballadors i treballadores, en el sentit de si ha hagut baixes derivades de la Covid, com han intentat resoldre això; com han pogut adequar el model que vostès tenen, amb una realitat tan complexa com la de tenir menys mitjans, que això encara ho fa molt més difícil i, per tant, crec que ho hauríem de posar molt més en valor, perquè és molt més senzill quan tot ho tens quadrulat i no quan generes una organització força diferent. I també, fins i tot, com vostès han viscut aquesta doble realitat de potser no tenir tots els mitjans necessaris, des del punt de vista d'equips de protecció individual, i d'haver de prendre decisions tan complicades com si mantinc algun cas de positius dins de les residències o optar perquè els positius que

poguessin donar-se a les residències, doncs, fossin traslladats a centres sanitaris o centres medicalitzats.

Entenem que encara és un moment, doncs, molt inicial, que vostès fins i tot estan vivint en el dia a dia, doncs, la dificultat que genera aquesta crisi de la Covid-19, però pensem que la resposta que ens poguessin donar ens pot servir per evitar que mai més tinguem una situació com la que s'ha donat a bona part dels centres de gent gran.

Moltíssimes gràcies i a l'espera de les seves respostes.

La presidenta

Gràcies, senyor Aragonés. A continuació, té la paraula l'illustre senyor Santi Rodríguez, del Subgrup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya.

Santi Rodríguez i Serra

(Per raons tècniques, no han quedat enregistrats alguns mots de la intervenció de l'orador.)

Gràcies, presidenta. Gràcies, també, als compareixents, bon dia. Bé; és obvi que, aquesta comissió i aquestes compareixences en el moment actual prenen una rellevància especial, no? Crec que el conjunt de la societat hem quedat tots molt copsats per l'impacte d'aquesta crisi sanitària i molt especialment per l'impacte que ha tingut a les residències de gent gran, no? I no és una qüestió, i jo no vull que hi hagi uns o altres que se sentin culpables, perquè jo crec que ha sigut bastant generalitzat, no només a Catalunya, sinó a Espanya i en d'altres països ha passat una situació bastant similar, la qual cosa, evidentment, no ens consola i, en tot cas, el que fa és remoure les consciències per intentar determinar què és el que ha passat; què és el que s'ha fet malament, on s'ha actuat malament. I, per tant, intentar adoptar les mesures sanitàries per corregir-ho en el futur.

Això, inevitablement, segur que passarà per un canvi de mode, de tipologia de residència... *(Tall de comunicació.)*

I jo crec que és important avaluar. He vist l'informe que vostès ens han ensenyat, on hi han dades jo crec que força interessants, hi han dades específiques de la situació de col·laboradors dels centres de dia o de residències i d'altres centres que vostès gestionen, concretes. Però sí que ens agradaria una valoració general de com han viscut aquesta situació de crisi, de si han rebut les instruccions adequades per part de la Generalitat, per part del departament, concretament.

Jo tenia constància..., ens va cridar l'atenció que el 6 de març el Departament de Salut va emetre una recomanació. Nosaltres vàrem criticar que fossin recomanacions i que no fossin decisions, en el sentit de que s'evitessin les visites externes als centres residencials de gent gran. I jo crec que, a partir d'aquell moment va començar a aixecar-se l'alerta. També ens agradaria saber si han tingut accés al material necessari per fer front a aquesta situació; si han tingut accés, doncs, als EPIs; si han tingut accés adequat als tests. Per les dates que hem vist que han tingut accés als tests, no ens sembla que hagi sigut amb l'antelació suficient.

També, quines han estat les reaccions quan s'han començat a detectar contagis; si hi han hagut facilitats o hi han hagut dificultats per poder traslladar residents que es considerava que ho poguessin necessitar, a centres hospitalaris. Si hi han hagut retorns anticipats dels centres hospitalaris cap a les residències. Com valoren, també, el fet d'obrir la possibilitat de que residents poguessin anar a passar una temporada, doncs, amb la seva família, sense disponibilitat de tests per als mateixos residents ni per a les mateixes famílies que acollien aquests residents. I, finalment, també, com valoren aquesta nota que es va emetre des del Departament de Salut cap als hospitals, en la que es donaven criteris per limitar determinades teràpies a pacients, no en funció del quadre clínic, sinó en funció de l'edat, la qual cosa, a nosaltres, ens va sorprendre. Perquè sembla que, a partir d'una determinada edat, segons quines teràpies a partir de setanta-cinc, segons quines altres a partir dels vuitanta anys, doncs,

no en són mereixedors, no?, en lloc de que aquestes decisions fossin a partir dels propis quadres clínics amb independència, doncs, de l'edat dels pacients.

I aquestes són les valoracions que a nosaltres ens interessin. Són coincidents amb moltes de les que han fet els altres intervinents. I jo crec que, a partir d'aquí podem fer, doncs, un dibuix de què és el que ha passat. I també, sobretot, que és el més important, un dibuix del que cal fer en el futur, per evitar que es tornin a repetir unes circumstàncies com la que hem viscut i continuem encara vivint, perquè no s'ha acabat, durant aquesta emergència sanitària.

Gràcies, presidenta.

La presidenta

Gràcies, senyor Rodríguez. I, per respondre les qüestions suscitées i respondre les preguntes formulades pels grups parlamentaris, dono la paraula al senyor Estanis Vayreda i la senyora Elisenda Serra, per un temps màxim de deu minuts.

Gràcies.

Estanis Vayreda Puigvert

(Per raons tècniques, no han quedat enregistrats alguns mots de la intervenció de l'orador.)

Bé; moltes gràcies, presidenta. Intentarem, en deu minuts, donar com a mínim una visió general, eh?, de tot el que ens heu preguntat.

No hem explicat també que nosaltres, com a empresa pública, hem col·laborat amb el Departament d'Afers Socials i de Salut, per obrir, en molt pocs dies, una residència per a persones infectades, a Girona, que tenim una residència, doncs, que hi tenim ara en aquests moments uns cinquanta usuaris infectats, amb infeccions lleus, amb la Covid lleu. I també que hem ajudat el departament aportant personal en diferents residències. Hem aportat personal a Olesa i en altres llocs que, quan el departament ens va demanar que si podíem ajudar, en algun cas, doncs, també ho hem fet. I una mica aquest context. Tot això ho tenen a l'informe que els hem explicat.

Anant així una mica... M'han parlat molt vostès del tema dels professionals, eh?, en general. Mirin, nosaltres tenim..., en el tema dels professionals, en el model vam definir unes cinc, sis competències bàsiques que ens semblava que havien de tenir tots els professionals de Sumar. I el que fem per aconseguir que aquests professionals tinguin aquestes competències és un pla d'atenció i millora, que en diem, que és un treball que dura un any en el que, cada any, dues vegades, cada professional es reuneix amb el seu cap i avaluen en quin punt cada professional està, respecte a aquella competència, i quines coses s'han de fer per millorar, eh?, amb aquesta idea de que busquem més que grans currículums, bons professionals, eh? I, per tant, dediquem molts recursos a la formació, realment, perquè és bàsic i els treballadors necessiten formar-se. I, per tant, és una mica com intentem treballar aquest tema del personal.

A nivell arquitectònic, estem fent molta consultoria amb molts ajuntaments, per aquests nous models arquitectònics. De fet, hem ajudat l'Ajuntament de Barcelona, amb uns nous models d'habitatges que intenten lligar aquestes persones, d'habitatges amb serveis, quan es fan grans, que han d'anar a una residència, doncs, estem fent una prova pilot amb l'Ajuntament de Barcelona. Hem ajudat l'Ajuntament de Sabadell, l'Ajuntament de Manresa, molts ajuntaments que ja s'estan plantejant construir nous equipaments i que aquests nous equipaments es basin en aquest model, eh? Que vol dir això, habitacions individuals amb lavabo, espais petits, és a dir, fugir d'aquests grans espais amb cent persones, amb cent cinquanta persones; sinó residències grans, això sí, de cent persones, però que acaben sent sis-set residències. Inclús, algunes d'aquestes unitats de convivència, especialitzades per a persones amb trastorn de conducta, que et permeten, llavors, tenir inclús professionals més especialitzats.

En el tema econòmic, que ens ho han comentat, mirin: nosaltres som una empresa pública que es finança de tres fonts, diguem-ne, eh? Bé, és a dir, el sistema es finança de les places concertades que tenen els diferents centres, que són dels ajuntaments, les residències, els centres de serveis; de les quotes que paguen els familiars i, en els casos que siguin serveis deficitaris, de les aportacions que fan els ajuntaments. Aquestes serien les tres fonts. Nosaltres no rebem, com a empresa pública, cap subvenció. I, per tant, els ingressos són aquests. Els nostres preus són preus públics, és a dir, les nostres residències són preus públics, els que marca la Generalitat. Per tant, tot i tenir aquest model que sí que econòmicament és una mica més car, nosaltres no tenim preus més alts que els que té marcats la Generalitat de Catalunya, eh? Inclús diria que les places privades, la majoria d'ajuntaments les tenen més baixes.

Per què dic que és una mica més car, aquest model? Perquè és veritat que, en ràtios, nosaltres sempre intentem anar una mica per sobre, eh? Si vols donar una bona atenció, hem d'anar una mica per sobre de les ràtios de la Generalitat, potser un 15, un 20 per cent. És veritat que el nostre personal té unes condicions una mica millors. Nosaltres, com a empresa pública, estem dintre..., no som Administració pública, però estem dintre del sistema públic. I, per tant, hem d'anar complint, cada any, amb els increments que ens marca el Ministeri d'Hisenda, de tots els treballadors públics, eh? Per tant, en els darrers anys hem incrementat el sou als treballadors un 8 per cent. I, per tant, sí que els nostres treballadors estan entre un 6, un 7 per cent per sobre de conveni.

Fem molt d'esforç en temes de manteniment. No escatimem, com es poden imaginar, ni amb menjar ni amb aquestes coses, eh? Per nosaltres... Al final, quin avantatge té el fet de ser empresa pública? És que, al final, és veritat que no hi ha un sector privat darrere que necessiti, doncs, o que demani uns resultats econòmics. La nostra empresa és una empresa que no té deutes, eh?, que no està endeutada, que, cada any, genera un excedent econòmic. I aquest excedent econòmic, nosaltres sí que el reinvertim en el sistema de serveis socials. És a dir, nosaltres els diners que acaba guanyant l'empresa a final d'any el que fem és reinvertir-los altre cop en el sistema de serveis socials. I, per tant, la nostra prioritat, en aquest sentit, és anar reinvertint en que les residències i els centres de dia i els serveis funcionin.

I ja ho dic, eh?, en alguns casos, si els serveis són deficitaris, sí que els ajuntaments hi destinen més o menys diners. La qüestió de destinar-hi més o menys diners sempre passa per les condicions dels treballadors. A vegades, hi ha residències que nosaltres tenim, d'ajuntaments, que el conveni és el conveni de l'ajuntament. I això fa que els costos de personal siguin més alts i, per tant, doncs, en aquí l'ajuntament hi ha de destinar més o menys diners. Però ja ho dic, eh?, en resum aquesta seria una mica la situació del tema econòmic.

En el tema dels SAIARs, que també m'han preguntat, aquest és un model que jo els convidaria un dia que el vagin a visitar. És un model de centre de dia rural, eh?, que en dèiem. Són unes proves pilot. Funcionen molt i molt bé. En tenim catorze o quinze. I realment ara hi ha molts ajuntaments que s'estan plantejant aquest tipus de servei. És un servei preventiu, però també per a gent amb diferents graus de dependència, i que acaben aglutinant molt tots els serveis de gent gran en aquests municipis petits, eh? I és un model que està funcionant molt i molt bé, a moltes ciutats. Bé, a molts pobles de Catalunya. El tema de la relació sanitària i social, ho deixo per a l'Elisenda; també per la part de la relació amb els familiars, que els hi explicarà. La norma, també.

En el tema de –ja entrant, eh?– en el tema de la Covid, mirin, nosaltres hem set molt transparents, com a empresa pública. Els hem donat un informe que és públic, de fet, que és l'informe de les cinc setmanes que nosaltres hem viscut aquesta situació. Es poden imaginar que ha set una situació molt i molt dura, eh? Nosaltres hem tingut, com els deia, tenim sis residències, a part de la residència aquesta de Girona,

que hem obert nova, d'infectats. I d'aquestes sis residències, si no m'equivoco, en dues estem patint molt. Hem patit molt a Sant Hilari Sacalm, on hem tingut més de vint defuncions. I, per tant, ha set una residència que ens va agafar la Covid molt, molt aviat. Inclús estàvem parlant ahir, amb la gent de..., les metgesses, i ens deien que podria ser que a principis de febrer ja hi hagués el virus a la residència. Mirant ara, doncs, dades de diferents professionals que havien anat al CAP, de la residència, que fins i tot veient algunes patologies d'alguns professionals...

Per tant, estem parlant que molt al començament. I per tant, a Sant Hilari hem patit molt. I estem patint, molt, encara ara, a Sant Sadurní d'Anoia, també, on tenim una residència infectada i on tenim, doncs, no sé si uns trenta avis, dels setanta o vuitanta que hi ha, amb la Covid.

La resta, de moment, a Sant Pere de Torelló, la tenim neta. A Ribes de Freser la tenim neta. A Cassà, em sembla que hi ha un cas o dos i, per tant, força neta, que és una residència gran i a Esparreguera, també, una residència de cent avis, també la tenim neta, eh? I llavors, tenim aquesta residència de Girona.

Per tant, s'ho poden imaginar: portem sis setmanes treballant cada dia, eh?, dissabtes i diumenges, tots els professionals. Hem passat moments molt durs, especialment, quan se't mor gent, per les baixes dels professionals, tota la duresa que això suposa. He de dir que, en aquestes setmanes, realment els professionals, veus els que realment tenen la vocació de serveis socials. Hem tingut professionals que han fet un pas endavant extraordinari, eh? Nosaltres hem tingut treballadores de Lleida que s'han traslladat a viure a un pis a Girona, quinze dies, sense veure la família, entrant en una residència infectada. I també és veritat –i per desgràcia– hem tingut professionals que, molt legítimament i respectant, evidentment, doncs, han demanat la baixa o han demanat una reducció perquè, doncs, han preferit quedar-se a casa perquè tenen família, etcètera. I, per tant, hem tingut una mica de tot.

Però en general he de dir que el compromís de la gent dels serveis socials és extraordinari. I també ho vull dir perquè és veritat que es parla molt del món de la salut i dels sanitaris, però aquesta gent dels serveis socials, que també ha tingut un compromís i que estan tractant gent infectada, pensem que estan cobrant en unes condicions que, a vegades, com a país, ens hauria de fer una mica, a tots plegats, vergonya, de les condicions d'alguns convenis laborals. Tenim gent entrant en habitatges amb gent infectada, en residències, que està cobrant mil euros, mil cent euros al mes. I, per tant, jo reconec i soc el primer de reconèixer infermeres i metges dels hospitals, però vostès saben les diferències que hi ha de conveni.

I, per tant, aquesta és una reflexió que, com a país, sí que ens hem de fer, que si realment, com a sistema de serveis socials, ens hem de plantejar tots millorar les condicions de la gent d'aquest sector, eh? Perquè són gent que, i ja ho dic, eh?, hi dediquen molta vocació, amb molts riscos, però que és veritat que les condicions són molt diferents.

Per tant, amb el personal, com ho hem pogut fer. Nosaltres hem tingut la gran sort que hem tingut servei d'atenció a domicili i hem tingut uns centres de dia que, com han dit vostès, es van tancar. Aquests centres de dia, aquests SAIARs, què han fet? Com que la Generalitat els va tancar, eh?, d'acord sempre, evidentment, amb els ajuntaments, que són els titulars... I el que hem pogut fer nosaltres..., també el SAD es va reduir molt, el SAD. Moltes famílies van decidir, per elles mateixes, que no hi anés un professional a fer-los l'atenció. I, davant d'aquesta situació, hem tingut diferents professionals que hem pogut reubicar, hem pogut reubicar a les residències, hem pogut reubicar en els centres que ens ha faltat.

I sort n'hem tingut, de ser una empresa que tenia, diguem-ne, aquests tres àmbits, eh? Tenia centres de dia i tenia el SAD. Perquè hem tingut gent de SAD que ha anat a les residències i hem tingut gent de centres de dia que està anant, doncs, a les residències. Perquè és evident que hem tingut moltes baixes, hem doblat el nombre de baixes. Ho veuran a l'informe vostès. Se'ns ha incrementat molt el nombre

de baixes, de gent infectada. En principi, de gent amb reducció, doncs, també. I, per tant, hem tingut, realment, molts problemes per substituir i per mantenir les ràtios. De moment, hem pogut anar mantenint les ràtios, hem substituït tothom. Però sort n'hem tingut, ja ho dic, d'aquests serveis que s'han autoregulat, com el SAD i els centres de dia que, també, doncs, s'han tancat.

Aquí el que hem fet, en els centres de dia, és: els professionals truquen, cada dos-tres dies, a les famílies. I també els hem ofert, a través dels serveis socials, que aquesta gent de centre de dia tinguessin un servei d'atenció a domicili, el SAD, eh? I, per tant, en els casos que la gent ha volgut, els han donat el SAD. També és veritat que hem tingut la sort que, en aquesta situació, com que moltes famílies estan a casa, han pogut cuidar de la persona que estava al centre de dia, eh? I, en aquest sentit, l'impacte no ha set tan greu.

Jo els he de dir que l'impacte gran ha set en residències. En SAD ha funcionat relativament bé. Nosaltres portem moltes hores de SAD, eh?, tenim moltes hores i he de dir que, en general, el SAD ha funcionat força bé.

Quant a tema de material i..., mirin, ja han vist l'informe, com a tot el país tothom ha fet el que ha pogut, eh? Jo em guardaré de criticar cap departament, cap ministeri, ningú que.... Jo només puc parlar bé de tots els professionals, de tots els càrrecs polítics, de tots els càrrecs tècnics, de tothom. Perquè la bona disponibilitat que hi ha hagut des del Departament d'Afers Socials, de Salut, des del primer moment, ha set extraordinària. Jo mentiria si digués que ens hem sentit descuidats o no ens hem sentit atesos per cap departament o per cap ajuntament, es poden imaginar, els alcaldes...

Ara, és veritat que a tots plegats, aquesta situació, segurament, doncs, ens va agafar potser amb sorpresa o, amb sorpresa o amb...; és a dir, que si passés ara, segurament estaríem més ben preparats. I, per tant, el tema de material..., ens hem hagut d'espavilar com hem pogut, eh? I, per tant, les EPIs, moltes les hem hagut de comprar... *(Tall de comunicació.)*

Els tests els vam comprar, eh?, a través de l'empresa de prevenció de riscos. Vam començar nosaltres comprant els testos, en teníem de PCRs i també tenim, ara, els testos ràpids. I, per tant, hem intentat, des del primer moment, fer tants testos com hem pogut. És veritat que, ja des de fa unes setmanes i des dels inicis, sobretot –jo parlo molt de comarques de Girona, que és on tenim, principalment nosaltres les residències–, doncs, hem tingut, també, tan aviat com el departament va tenir els EPIs, també ens n'han donat. De testos, ara, doncs, n'han arribat als CAPs, no? I, des dels CAPs ens estan fent testos, també, als professionals i als residents. La Diputació de Girona també va comprar testos i també ens en va donar.

I, per tant, hem anat estirant d'allà on hem pogut. I, al començament, ja ho dic, eh?, aprofitant totes les oportunitats que hem tingut, comprant a fora, empresaris que tenien algun contacte, doncs, a la Xina... Bé, tot el que hem pogut per intentar mantenir els nostres professionals protegits, per intentar tenir testos perquè era la manera d'aconseguir, si havíem d'aïllar o no, els professionals. Ara, és evident que tots plegats n'hem après i que, si ens torna a passar ho faríem, moltes coses, diferents, eh?, estic segur que els departaments, nosaltres... La manera que hem actuat a Sant Hilari fa cinc setmanes no és la mateixa com estem actuant ara a Sant Sadurní d'Anoia. Perquè és que n'hem après, és evident que n'hem après. I ara sabem, doncs, més símptomes i sabem els testos com responen, bé... Ens hem trobat de tot, eh?, com es poden imaginar. I, per tant, bé, tots plegats ho hem fet tan bé com hem pogut, no?

Nosaltres, des del començament, a Girona hem de dir que hem tingut relació amb els dos departaments, tant amb Salut com amb serveis socials, hem tingut molt bona coordinació. Pel fet d'obrir aquesta nova residència de gent infectada, aquí els dos departaments anaven molt a l'una, eh? Estem parlant de la relació dels dos direc-

tors de serveis territorials, que és la relació que hem tingut nosaltres, però realment, a Girona almenys, hem anat molt coordinats en aquest sentit.

M'han preguntat, també, el tema de les visites. L'Elisenda els hi pot dir. Nosaltres des del primer dia això ho hem tingut molt sagrat. Hem volgut que els familiars es poguessin acomiadar de les persones que estaven ja en procés de final de vida. I, per tant, des del primer dia, hem ofert a totes, no només en videoconferència, sinó els hem ofert EPIs a les famílies, perquè poguessin entrar i es poguessin acomiadar, eh? Això ens semblava, a nosaltres que era sagrat, que una persona, si la família es volia acomiadar..., i això ho hem intentat complir en tots els centres, des del primer dia.

Lo dels treballadors ja els ho he comentat; lo de les baixes també. Bé, ara li passo la paraula, eh?, a l'Elisenda. Potser m'he deixat alguna cosa, però bé, en tot cas, si hi ha alguna cosa, llavors, i els volen dir...

Una mica com a resum, eh? Estem patint molt, com tothom; molt contents de la vocació i de la professionalització de tots els professionals que hem tingut. La veritat és que és un orgull dirigir empreses quan realment tots els professionals trauen aquesta vocació. Estem, com dic, eh?, dedicant-hi més hores que mai i treballant més que mai. Però bé, segurament el que dic, eh?, com a reflexió, aquí, és: amb sort passarem uns mesos, doncs, que tots n'haurem après, tindrem més material, tindrem més protocols, i bé, doncs, el que hem intentat nosaltres és anar seguint les directrius que sempre Salut i serveis socials ens han fet.

I intentar, doncs, al que no podíem arribar tots plegats intentar-nos espavilar. I això és una mica el que hem anat fent, tots plegats. Més o menys, eh? I em sembla que els he explicat, una mica així molt de forma desordenada, tot el que els volia comentar. I ara la meva companya, l'Elisenda, els hi pot acabar d'explicar. I si tenen alguna altra cosa que no els he pogut respondre, doncs, m'ho tornen a demanar que els hi explicaré, eh?

Elisenda Serra Marsal

Bé; sí, jo penso l'Estanis ho ha respost bastant tot. Jo sí que comentar el que deia la Najat del certificat. Jo crec que és important, en aquests moments, que tinguem un certificat de qualitat que ens permeti saber on estan les residències, a nivell de model d'atenció centrada en la persona. Perquè, com bé dèiem, avui en dia, tothom diu que treballa en aquest model, però la realitat no és ben bé aquesta.

També, més que el certificat, també crec que és molt important tenir la norma, perquè descriu i acompanya un centre, de què és el que ha de fer per ser un centre d'atenció centrat en la persona. Perquè és evident que no és un procés ràpid. I és evident que vol dir un canvi organitzacional molt important. I, per tant, doncs, jo crec que les residències que tenim avui en dia aquí a Catalunya i a Espanya necessiten un acompanyament en tot aquest procés, eh? Per tant, dir això, no?, que crec que és important.

També dir el tema de les famílies. Les famílies en aquest model prenen una importància gran, perquè nosaltres entenem que quan una persona gran entra en una residència ho fa amb la seva família o amb les persones que ella estima. I no podem entendre la persona gran sense el seu entorn. I, per tant, la família participa d'aquest model d'atenció centrat en la persona, des del primer moment. De fet, quan nosaltres treballem amb les persones grans, treballem amb el que anomenem un pla d'atenció i de vida, on parlem amb la persona de com vol que sigui el seu dia a dia. És així de senzill, eh?, «com vols que sigui el matí quan et lleves, què vols fer», etcètera. I moltes vegades, ens trobem amb persones que no són prou competents per poder respondre a totes aquestes preguntes del seu dia a dia i ho fan acompanyats de la seva família, si és que ells ho volen així. Per tant, la família pren una importància molt rellevant.

I també la família ha pres una importància molt rellevant en aquests moments d'aquesta situació d'emergència, no? Hem intentat que les famílies estiguessin informades des del primer moment del que estava passant. Perquè, com bé heu dit, heu comen-

tat en aquí, la sensació que la residència estava tancada i jo no hi puc accedir i no sé el que passa allà dintre, doncs, sabem que això creava angoixa i que la gent volia saber. Per tant, el que sí que s'ha fet és fer videotrucades amb totes les persones que viuen a la residència, amb les seves famílies, perquè es poguessin veure. Hi ha hagut residències que han tingut iniciatives de fer vídeos, etcètera, sobretot les que no han tingut persones infectades i han pogut dedicar-se a fer això. Però sí que s'han tingut les famílies informades, en tot moment, de com estava la residència, de si es feien tests o no al seu familiar. Sobretot, les persones que han sigut Covid-19 positives, se les ha anat informant, diàriament, sempre que s'ha pogut, de com està el seu familiar.

I jo penso que, en aquest sentit, hem intentat incloure'ls tant com hem pogut, no? Sí que és veritat que, malgrat això, doncs, és una situació complicada i hi ha moltes pors i és complex fer això. Llavors, una de les coses que s'ha preguntat és el tema de que les residències han d'estar més medicalitzades o menys medicalitzades, etcètera. Sí que entenem que les residències és possible que, com que tenen persones amb molta dependència, siguin residències on hi hagi més presència de l'àrea de salut, de l'àrea sanitària. Però sobretot, també, hi ha el perill de que sanitaritzem les residències. I això és molt important; perquè, com hem dit al principi, les residències són una llar; és casa seva. Les residències no són un hospital; les residències no són un sociosanitari. La persona deixa de viure a casa seva per anar a viure a una residència, malgrat que aquesta persona tingui dependència.

I ho hem d'entendre així, perquè la residència no és un lloc on hi va a passar una setmana o dues setmanes; és un lloc on hi passarà anys de la seva vida, no? I, per tant, hi ha aquest perill, d'anar-nos-en cap a l'altre costat i de dir: «No, les residències s'han de sanitaritzar perquè davant d'una pandèmia...» Sí, davant d'una pandèmia passen moltes coses, però, molt probablement, encara que les residències haguessin estat més sanitaritzades, el problema que hem tingut hi hagués sigut, no? Perquè quan parlem de residències no estem parlant de famílies de tres-quatre persones, estem parlant de cinquanta, setanta o cent persones vivint en un mateix espai. I, per tant, és molt fàcil la propagació del virus, com ja sabeu. Llavors, jo penso que és posar en valor això: les residències són cases, on les persones hi viuen. I llavors, hi ha aquest perill, en aquests moments, dir això.

Què més m'heu preguntat... També..., certificat... També ha preguntat la Yolanda el tema de que les persones escullen els horaris i la forma de vida i com ho feien, quan, per exemple, s'havia de crear un grup de gimnàs o d'alguna activitat concreta, no? Doncs, la residència ofereix activitats al llarg del dia, en diferents hores. I les persones escullen, si volen anar o no a aquesta activitat, eh? Simplement és això. És a dir, les activitats que es fan a les residències són escollides per les mateixes persones. És a dir, si volen fer gimnàstica o prefereixen ballar, o prefereixen caminar, o prefereixen fer psicomotricitat, això ho poden escollir les mateixes persones. Sempre intentem que hi hagin activitats que siguin més cognitives, activitats que siguin més de mobilitat física, sobretot aquestes dues són molt, molt importants. Però les mateixes persones poden escollir: «Doncs, mira, jo aniré a l'activitat de ball, però no aniré a la gimnàstica», o «jo aniré a cantar, però no aniré a l'activitat d'estimulació cognitiva». És a dir, aquí és on pren importància, no?

Moltes vegades, en les residències tradicionals, ens trobem que les persones estan en una sala, entra el professional i es posa a fer una activitat, hi hagi qui hi hagi, i sense preguntar si les persones volen o no participar. El model ens ho enfoca d'una altra manera.

I, quant al règim de visites, que també em preguntaves, les residències estan obertes tot el dia. A casa de les persones grans, la família hi pot anar sempre que vol. Per tant, a les residències també poden venir sempre que volen. És casa seva. O sigui, ho entenem com que és un espai que és casa seva.

Bé; no sé si hi ha alguna altra qüestió que voleu que comentem.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyora Serra. Ara, per repreguntar, si ha quedat alguna qüestió pendent, dono la paraula als grups, per fer les seves preguntes. Endavant, senyora Gallardo.

Imma Gallardo Barceló

Gràcies, presidenta. No és tant pregunta, perquè realment ha quedat tot molt clar. Només és algun comentari, alguna reflexió. Tornar a agrair, doncs, la compariència, també la documentació que ens heu fet arribar, que abans no ho he dit. Compartim molt, aquest model. La veritat és que no sé ben bé quin ha d'acabar sent el model, eh?, d'aquest país, però el que està clar és que la complicitat i la col·laboració amb els ajuntaments és imprescindible; són els que estan al territori; són els que coneixen; són els que... Hi han territoris que són molt diferents, per tant, aquesta complicitat i col·laboració ha de ser totalment imprescindible.

I després, una mica, una reflexió a nivell més general, d'aquest model de país. És a dir, ens estem adonant que estem en una comissió per millorar la vida de la gent gran, eh?, però, en aquest model nou de país, l'atenció als col·lectius més desfavorits –tant els infants com la gent gran– hauria de ser la nostra prioritat. I, per tant, s'hi haurien d'esmerçar més esforços, no? Perquè a nivell de les persones que els atenguin, doncs, la seva formació, la seva dedicació, el seu reconeixement a nivell de sou..., tot això hauria d'estar garantit i no és així, ni a les llars d'infants. I, a més, el nivell de responsabilitat, el nivell d'implicació és molt gran, en tots els col·lectius.

Llavors, ja ho he dit alguna altra vegada, eh?, perquè jo, a més, provinc d'aquest món, però és que crec que és així. I, en tot cas, doncs, volia deixar-ho palès.

Moltíssimes gràcies.

La presidenta

Gràcies. A continuació, té la paraula la senyora Najat Driouech.

Najat Driouech Ben Moussa

Gràcies, presidenta. Com no pot ser d'una altra manera, jo també m'hi sumo, als agraïments que ha fet la meua companya Imma Gallardo. Dir realment que poques preguntes podem fer quan han fet una explicació bastant exhaustiva de quin és el model que ells defensen, un model que compartim, que posa les persones al centre i també les seves famílies, com no pot ser d'una altra manera.

I, a més a més, reiterar un cop més que, per nosaltres, les persones grans, aquesta part de la societat és importantíssima, motiu pel qual ja portem un temps amb aquesta comissió d'estudi, per millorar les polítiques de la vida de la gent gran, no?

També voldríem dir una cosa, em sabia greu no dir-ho, però crec que és d'obligatorietat recordar el deute històric en el tema de la Llei de dependència que tenim, amb l'Estat espanyol. I convé que també ho recordem, perquè, evidentment, tenim aquesta mancança a nivell d'infrafinançament i és un tema que està bé que també a vegades recordem.

A mi, personalment m'ha emocionat en el moment que heu parlat de la vocació professional. I parla una treballadora social. És molt, molt colpidor que realment hàgim de passar per una pandèmia per poder reconèixer el valor professional de l'àmbit social. Reconeixem, evidentment, el valor dels professionals de la salut, però crec que hauríem de començar a plantejar-nos, com a societat, quin model de benestar volem. I nosaltres..., penso que la millor alternativa és el reconeixement professional de les persones que estan en primera línia, que són aquestes persones que estan fent aquesta tasca social. I, evidentment, que reivindicuem que tinguin les millors condicions, com no pot ser d'una altra manera, perquè són ells els que estan en aquesta primera línia, igual que els professionals sanitaris.

I jo també ho he vist, aquests dies. Suposo que els meus companys diputats i diputades també ho han vist. Han parlat amb els seus alcaldes, nosaltres tenim contacte directe amb els nostres alcaldes, els alcaldes d'Esquerra Republicana, amb el

Departament, tant de Salut com d'Afers Socials, i puc assegurar i comparteixo que, realment, l'entrega és total, per la resolució i per donar una solució el més adient possible a aquesta gran pandèmia.

Tornar a agrair i dir-li, senyora Elisenda: jo espero aquesta documentació. Sobretot, aquest protocol, sobretot aquest certificat de qualitat que jo crec que..., no puc estar en desacord, o millor dit, no puc no estar d'acord que una residència o un centre, en el qual s'atenen les nostres persones, les persones més vulnerables, que són la gent gran, igual que ha dit la meva companya Imma Gallardo, també ho són els infants i són la nostra prioritat. Evidentment, volem els millors centres, volem no només que tinguin una certificació, sinó que ho puguin acreditar.

Així que, agrair-l'hi un cop més i moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyora Driouech. A continuació, té la paraula la senyora Elisabeth Valencia, en nom del Grup Parlamentari de Ciutadans.

Elisabeth Valencia Mimbrero

Gracias presidenta. Nosotros queríamos agradecer tanto la comparecencia –otra vez– de la entidad, como el trabajo que realizan diariamente. Y especialmente en esta situación tan compleja, cómo han gestionado la crisis sanitaria. Han situado cuestiones importantísimas, como la necesidad de aumentar la ratio del personal. Y nos alegramos de que la ratio esté por encima de la Generalitat. Porque esta cuestión nos parece clave para realizar una mejor atención a los residentes. Es una cuestión, también, de voluntad. Y ustedes han demostrado que, si se quiere, se puede.

Otra cuestión clave que nosotros ya hemos reivindicado desde nuestro grupo parlamentario en muchas ocasiones, es la mejora de las condiciones laborales de los trabajadores del sector y el reconocimiento a su trabajo. Es una cuestión fundamental, porque, para que funcione el sector, tiene que haber unos profesionales que estén reconocidos.

Hay otro tema que queremos también volver a..., volvemos a incidir en el tema de la necesidad de comprar todo tipo de material. Ustedes han comentado que se han buscado la vida para conseguir mascarillas, para conseguir test; pero esto..., es necesario que este material lo provean las diferentes administraciones competentes en esta materia.

Y hay otra cuestión que les queremos preguntar, que no hemos sabido..., bueno, creo que no se ha contestado. Es sobre la desinfección de las residencias. Si han recibido, o no, el apoyo de la Generalitat y si lo han recibido a tiempo.

Muchas gracias.

Raúl Moreno Montaña

El micro, presidenta.

La presidenta

A continuació, té la paraula el senyor Raúl Moreno, del PSC i Units per Avançar. Gràcies.

Raúl Moreno Montaña

Bé; només per agrair la resposta dels dos representants de l'entitat. Agrair la seva compareixença i no tinc cap pregunta. Jo crec que ho han explicat força bé.

La presidenta

Gràcies, senyor Moreno. A continuació, té la paraula la senyora Yolanda López de Catalunya en Comú Podem.

Yolanda López Fernández

Gracias, presidenta. Solo brevemente, solo es para agradecer las explicaciones. Creo que todo lo que..., las dudas que yo tenía..., preguntado. Solo una cosita: si,

como parece ser, va a haber otro rebrote en octubre, en noviembre, teniendo la experiencia que ahora mismo tienen y..., qué es lo que prevendrían o qué medida tomarían, previniendo que haya ese rebrote, que no lo sabemos, ¿eh? Ojalá que no.

Nada más, agradecerles y bueno, esperando el informe y darles toda la fuerza y los ánimos, porque, por desgracia, todavía queda para acabar con esto.

La presidenta

Gracias, señora López. A continuación, tiene la palabra el señor Vidal Aragonés, en nombre de la CUP - Crida Constituent.

Vidal Aragonés Chicharro

Gràcies, presidenta. Per fer tres petites reflexions. La primera, sobretot, posant en valor alguna de les qüestions que ens han contestat, tant el senyor Vayreda com la senyora Serra. Primera, la que fa referència a unes ràtios inferiors a les que, habitualment es donen quan es gestiona d'una manera privada. I a això hi hauríem de posar tota la importància que té.

I la segona, que ens semblava que, quan ens explicava el senyor Vayreda sobre com s'havien viscut aquests dies, doncs, mentre estem vivint que algunes empreses amb facturacions multimilionàries l'únic que estaven fent era demanar més a l'Administració –no demanar responsabilitat, que és una altra cosa, sinó demanar més mitjans materials–, doncs, hem trobat una empresa pública que no únicament no feia això, sinó que s'oferia per traslladar coneixement, organització, treballadors i treballadores, per donar resposta a la situació de col·lapse que patien les residències de gent gran.

Segona reflexió. Parlem molt sobre les condicions dels treballadors i les treballadores. Nosaltres no tenim competència laboral. Però al Parlament perfectament podríem regular, per al que és un servei públic com pot ser el de residències, unes determinades condicions retributives. Per tant, també, que fem aquesta reflexió col·lectiva als diputats i les diputades. Això pot dependre, si volem, de nosaltres. I també, amb aquesta idea del que depèn de nosaltres i, per tant, que no fixem la responsabilitat en uns altres: dotació pressupostària. Fonamental per entendre i per veure com poden funcionar únicament les residències de gent gran, en el conjunt de serveis socials i serveis públics del nostre país. I això, també passa per nosaltres, no és un tercer.

Volia acabar amb aquesta darrera reflexió.

La presidenta

Gràcies, senyor Aragonés. A continuació, té la paraula el senyor Rodríguez, en nom del Subgrup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya.

Santi Rodríguez i Serra

Gràcies, presidenta. No..., aquesta intervenció només fer una aportació, una reflexió en veu alta, perquè és molt recurrent el discurs aquest del finançament de la Llei de la dependència i atribuir les responsabilitats d'un infrafinançament al Govern de l'Estat. L'Estat finança la dependència a les comunitats a través de dues vies: una directa, a través de l'Imsero, amb una aportació finalista, que representa, aproximadament, el 15 per cent de la despesa en dependència. I després hi ha una segona part que segons quins grups no contempen, però que és una segona part, que ve a través del model de finançament, perquè està..., precisament és una part que està directament relacionada amb el nombre de dependents que hi ha a cada comunitat. I, per tant, també a Catalunya.

I que, a través d'aquesta segona part, a través d'aquest model, a través del model de finançament, es completa l'obligació que l'Estat té, de finançament, del 50 per cent de la Llei de dependència. I així ho acrediten, també, diferents informes del Tribunal de Comptes. Això no treu que, si s'han de demanar més recursos; demanem més recursos. A qui sigui, també al propi Govern, que és el que hauria d'assignar.

nar més recursos, prioritzant aquestes polítiques per davant d'altres polítiques, que és el que tenen interès...

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyor Rodríguez. Jo he vist i he sentit que la senyora Valencia i la senyora López han fet preguntes. Senyor Vayreda i Serra, desitgen respondre?

Gràcies.

Estanis Vayreda Puigvert

Sí; molt ràpidament. Per aclarir que, és veritat que, no li he comentat a la diputada el tema de les desinfeccions. Les desinfeccions, al començament –igual que el material, eh?– les hem fet nosaltres amb recursos propis amb empreses pròpies. I sí que des de ja fa unes setmanes, ara ja no ho recordo, potser ja fa quinze dies o així, que a través de la Generalitat també hem tingut, en algunes residències, desinfeccions, eh? No sé si a través de Bombers o a través d'empreses pròpies de la Generalitat o d'empreses externes. I, en algun cas, també, els mateixos ajuntaments ens han ajudat, amb empreses seves, eh? I, per tant, al començament, ja dic, com amb tot el material, ens hem anat espavilant i, de seguida que entenc que ens han pogut ajudar, doncs, ens han ajudat.

Em preguntaven, una mica, l'experiència, si això torna a passar, eh? Llavors, la meva companya, l'Elisenda, que és la que ha estat més en el dia a dia...; però jo potser, així, a nivell general jo diria... És a dir, el virus bàsicament a les residències ha entrat a través dels professionals, eh? És a dir, l'entrada i sortida de professionals és el que ens ha posat, doncs, que ens entressin els virus, eh? I segurament en moments en els que encara no sabíem que existia el virus. I, per tant, jo diria: si tenim bons EPIs i estem ben protegits, tots els professionals, això ja és molt important que ho tinguem des del començament. Els protocols ben clars. Nosaltres encara ahir discutíem en una reunió com hem de netejar, no?, amb quin color, amb una baieta..., primer passar-ne una, passar l'altra... És a dir, de tot això també n'hem anat aprenent. Per tant, en tot el tema de desinfecció és molt important que quedi clar, els productes, la manera com ho hem de fer. Tota l'entrada i sortida dels professionals, que entrin per un costat, per l'altre. Ara, doncs, ens adonem que si les sabates, que si els peücs o els canviadors...

Clar, tot això..., s'ho poden imaginar, eh?, al final han passat cinc setmanes, doncs, n'hem hagut d'anar aprenent, a mesura que ens anaven passant coses. Per tant, tot això també ho tindrem molt clar. Tota la neteja de material, com fem la neteja del menjar, de la cuina, dels productes... Bé; jo crec que és molt estar protegits i, un cop som dins, que els professionals, tots plegats, siguem molt curosos amb els protocols d'entrada i de sortida i de neteja. I és la manera. I, un cop era a dins el virus, doncs, bé, l'Eli ho pot explicar: aïllant les persones, intentant, doncs, que els professionals..., no barrejar-los massa. Bé; això és una mica el que hem fet. El drama d'això és que portem sis setmanes així, amb professionals fent dotze, catorze hores; és clar, si això se'ns allarga molt, doncs, això serà bastant insostenible. Tenim directores que fa –com nosaltres, eh?– sis setmanes que treballen cada dia, moltes hores. I, per tant, bé, esperem que es vagi estabilitzant. Però una mica així, en resum, jo diria que, si aconseguíssim això, doncs, podríem aprendre a conviure uns mesos més amb aquest virus.

O si surt un rebrot, doncs, sortir-ne, no? Aquesta seria una mica, poder, l'opinió que jo tindria, ara, que l'Elisenda m'ho pot complementar, si li sembla.

Elisenda Serra Marsal

Bé; jo penso que l'Estanis ho explica molt bé. Jo el que afegiria seria que, un cop tenim els protocols, el que estem fent ara, en aquests moments, és baixar-los al detall. És a dir, això que diu l'Estanis, no? Quan parlem que primer s'ha de fregar amb una baieta amb detergent, de quin detergent estem parlant; com s'ha de fregar i què es fa

després amb aquesta baieta. És a dir, coses molt i molt concretes, baixar-les al detall. En aquests moments estem treballant en això, en coses que puguis posar en un cartell, perquè la treballadora ho tingui davant i no hagi de recordar la formació que va fer, sinó que ho tingui plasmat al davant.

I l'altra cosa que també afegiria és: un cop el virus entra a la residència, hem après a sectoritzar, eh? A l'inici teníem un desconeixement de com es comportava el virus i, per tant, a l'hora de sectoritzar ens mancava informació. En aquests moments tenim tota la informació necessària per poder sectoritzar bé una residència i per evitar que aquest virus es vagi propagant dins de la residència, no? Hi afegiria aquestes dues coses.

La presidenta

Doncs, molt bé. I per agrair molt i molt la vostra compareixença. Ha estat molt interessant per nosaltres i acomiadar-vos desitjant-vos una bona feina i el millor en aquests moments tan greus.

Estanis Vayreda Puigvert

Moltes gràcies.

Elisenda Serra Marsal

Moltes gràcies.

Compareixença d'una representació de l'Associació Catalana de Familiars, Usuaris i Col·laboradors de Centres Geriàtrics

357-00305/12

I, a continuació, substanciarem el segon punt de l'ordre del dia, que és la compareixença d'una representació d'ACFUC, Associació Catalana de Familiars, Usuaris i Col·laboradors de Centres Geriàtrics, davant la Comissió d'Estudi de les Polítiques per al Millorament de la Qualitat de Vida de la Gent Gran, que té, com a lema: «La vejez no se cura, la vejez se debe cuidar». Per a la qual cosa, dono la paraula a la senyora Mari Luz Montero Palacios, perquè, en un temps de quinze minuts, faci la seva exposició. Endavant, senyora Montero.

Maria Luz Montero Palacios (coordinadora de l'Àrea Social de l'Associació Catalana de Familiars, Usuaris i Col·laboradors de Centres Geriàtrics, ACFUC)

(Per raons tècniques, no ha quedat enregistrada part de la intervenció de l'oradora.)

Bon dia a tots. Em dic Mari Luz Montero, soc la representant de... *(tall de comunicació)*. Com ha dit la senyora De Rivera, l'ACFUC és l'Associació Catalana de Familiars, Usuaris i Col·laboradors de Centres Geriàtrics Assistits. És una ONG sense ànim de lucre, que es va crear l'any 97. Es va crear arran... *(tall de comunicació)* ...i és que tots tenien un familiar o un amic en un centre geriàtric assistit i la majoria d'aquests familiars estaven afectats per una malaltia psicogeriàtrica degenerativa i estaven en procés d'incapacitació.

Aquest va ser l'inici de l'entitat com a tal. Posteriorment, l'any 99 i, a proposta del Departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya, i després d'un procés de reflexió interior, dels membres de l'entitat, ACFUC es va transformar, va deixar de banda una mica el que eren les seves tasques més d'associació de familiars i...

La presidenta

Dispensi, senyora Montero. Hi deu haver un problema amb el seu micròfon, perquè no se sent bé.

Maria Luz Montero Palacios

No se sent?

La presidenta

Se sent regular.

Maria Luz Montero Palacios

Ara se sent?

La presidenta

Millor, millor.

Maria Luz Montero Palacios

Ho fem així, doncs.

La presidenta

Sí, sí...

Maria Luz Montero Palacios

D'acord. S'ha sentit... *(Tall de comunicació.)*

La presidenta

Sí? Senyora Montero, no se sent. *(Tall de comunicació.) (Algú diu: «El micro, el micro.»)*

Maria Luz Montero Palacios

Intento buscar un altre auricular, o em sentiu millor ara? Sí? Doncs, vinga, a veure si així ho aconseguim. D'acord.

Comentava que ACFUC es va crear l'any 1997, arran de la inquietud d'una sèrie de familiars que van coincidir tots en el mateix centre geriàtric. Tenien un punt en comú i era que tenien un familiar amb una malaltia psicodegenerativa i que estaven en procés d'incapacitació. Això va ser l'any 97 i, inicialment, l'entitat, quan es va crear, la seva finalitat era la de vetllar o intentar lluitar pel benestar d'aquestes persones. Posteriorment, l'any 99 i, a proposta del Departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya, ACFUC va canviar la seva raó i va passar a instituir-se com a entitat tutelar de gent gran.

En l'actualitat, ACFUC té tres àrees ben diferenciades: l'àrea social, l'àrea econòmica i l'àrea legal. Està integrada per un equip de set persones, cinc professionals d'atenció directa i dos de caràcter més administratiu. A banda, tenim professionals col·laboradors, per poder dur a terme tasques més de caire jurídic i legal. M'estic referint a la nostra advocada i a una gestoria externa. Actualment, ACFUC ostenta la representació de setanta-quatre persones. A inicis de l'any 2020 teníem un total de vuitanta-vuit tutelats. I, en el que va d'any, doncs, hem tingut una davallada de catorze persones.

Així doncs, com dic, en l'actualitat la tasca principal d'ACFUC és la d'entitat tutelar de gent gran incapacitada judicialment. El nostre perfil d'usuari és el d'una persona gran, major de seixanta-cinc anys, que viu al territori de Catalunya, principalment província de Barcelona, que pateix algun tipus de situació o patologia que la incapacita per vetllar per si mateixa, i que ha estat objecte d'una intervenció judicial a nivell civil. ACFUC defensarà aquesta persona incapacitada, dintre dels límits que vinguin determinats o bé per una interlocutòria en el cas d'una mesura cautelar, o amb una sentència, en el cas d'una incapacitat, sigui total o parcial.

L'abast de la nostra entitat i la tasca realitzada per part d'ACFUC serà tota la que sigui necessària per cobrir les esferes econòmica, social i familiar del nostre tutelat. Tot i que molta gent pensa que, un tercer, en aquest cas una entitat tutelar com la nostra, és assignat com a tutor o curador d'una persona quan no hi ha família, vull ressaltar que aquest extrem no és precisament així, que en moltíssims casos sí que hi ha família, però el jutge ha desestimat la conveniència del nomenament del tutor d'un familiar per diverses raons, que poden ser molt variades: o bé per distàn-

cia geogràfica de la família, per distància sentimental, per edat dels familiars o, a vegades, perquè han estat els mateixos familiars els que han pogut abusar o aprofitar-se de la persona gran i no precisament protegir-la. Aleshores, el jutge, en aquests casos, considera que és una entitat tutelar qui millor pot vetllar pel benestar de la persona. Aleshores és en aquest moment que les entitats com ACFUC accepten el càrrec davant del jutjat i des d'aquest moment nosaltres ja som responsables d'aquestes persones.

Els nostres tutelats resideixen en diferents poblacions del territori català. Com ja he dit abans, principalment a la província de Barcelona. Quan la nostra entitat accepta el cas davant del jutjat, ens acostem allà on viu l'incapacitat. Sempre se li dona l'atenció allà on viu l'incapacitat. Aquest incapacitat pot ser en un centre residencial que pot ser de caire públic o privat. Pot estar en un centre sociosanitari, en un domicili particular o, fins i tot, poques vegades però també ens ho hem trobat, al carrer, pot ser un sense sostre. El que fem, inicialment, és un estudi exhaustiu de la situació de la persona. Intentem coordinar-nos amb els centres de serveis socials, ambulatoris, hospitals i qualsevol professional que pugui facilitar-nos informació de la persona incapacitada per intentar, així, ser més efectius en la nostra ajuda.

Bé, això és una tasca que realitzem abans d'acceptar el càrrec tutelar. I, un cop que ja hem acceptat el càrrec tutelar, primer esbrinem que, efectivament, la informació que havíem rebut amb anterioritat sigui encara activa, sigui correcta i, així, doncs, podem començar a treballar.

Les tasques que realitza el personal d'ACFUC com a tutor són les pròpies d'un familiar responsable, amb la puntualització que ens veiem obligats a rendir comptes i explicacions al jutjat. Quan parlo de rendir comptes, no vull dir exclusivament que siguin comptes a nivell econòmic, també vull dir a nivell social i a nivell mèdic.

Suposo que també una altra pregunta serà saber com arribem a ser designats per un jutge, quin és el procediment. Bé, s'hi pot arribar per diverses vies. Però podríem dir que hi han dues vies principals. Per una banda, la més usual, la més comuna és: serveis socials de base o el CAP de referència o qualsevol professional de l'àmbit sanitari que conegui la persona susceptible d'incapacitació, conegui la seva situació, emet un informe que envia al ministeri fiscal. I és el ministeri fiscal qui actua d'ofici iniciant o bé una mesura cautelar civil si veu que la situació és de màxima urgència i que se li ha de donar una prioritat o bé inicia un procediment d'incapacitat, si creu que la situació no és que sigui tan urgent, però que sí que necessita, aquella persona, una persona que vetlli per ella. Aquesta seria una via. La segona via són els propis familiars de la persona susceptible de ser incapacitada. En moltes ocasions són els mateixos familiars qui inicien els tràmits d'incapacitat.

Com ens arriba a l'entitat tutelar aquesta persona, si és un familiar qui ha iniciat la incapacitat. Bé; molt senzill: en moltes ocasions, també, quan és la família qui inicia el tràmit d'incapacitat, acostuma a haver-hi discrepàncies entre diferents membres de la unitat familiar. I el jutge, del que vol assegurar-se, moltes vegades, després de fer l'audiència a parents, és que la persona gran realment pugui rebre i tenir relació amb tots els seus familiars. Això passa molt sovint, per exemple, doncs, amb fills que no es parlen entre ells o amb germans que han tingut problemes d'herència i volen ostentar la tutela o volen ser els responsables legals d'un dels membres i l'altra part no hi està d'acord. En aquests casos, el jutge el que fa és que nomena una entitat tutelar com la nostra, per poder donar-li representació a aquesta persona i intentar que hi hagi una persona neutral que vetlli pels seus interessos.

El jutjat el que fa quan rep això, també, si a la família s'observa que hi ha una situació com la que he descrit o bé de serveis socials o hospitals, el que fa és que insta la Comissió de Tutelles, que és un departament específic que hi ha dintre de la Generalitat de Catalunya, per tal que sigui aquesta qui proposi al jutjat quina és l'entitat tutelar més idònia per cada cas. En aquest cas és, doncs, la Comissió de Tutelles qui exposa al jutjat quina és l'entitat tutelar, en aquell cas que... Bé, es basen

en raons geogràfiques, raons d'edat, raons de perfil de l'entitat. La comissió ens envia l'expedient a les entitats tutelars. Nosaltres tenim un temps per poder... M'esteu sentint? (*Veus de fons.*) D'acord, d'acord, perdó. Les entitats tutelars tenim un temps per valorar aquest expedient. Fem l'estudi que us comentava al principi, de l'estat de la persona, per saber quina situació real és la que té. I aleshores, tenim un mes de termini per donar una resposta, en el cas que sigui per una incapacitació judicial, si es tracta d'una mesura cautelar, tenim quinze dies per fer aquest estudi i donar una resposta de manera immediata a la comissió. I així la comissió pugui traslladar aquest nom al jutjat.

Les tasques que realitzem, com a tutors, ja dic que poden ser, doncs, donat que representem la família, poden ser tan bàsiques com: la compra d'estrís d'higiene que la persona pugui necessitar, roba, medicaments, com l'elaboració de qualsevol cosa que ens demani. També, per exemple, podem fer-li la declaració d'hisenda o una representació legal. És a dir, aquesta persona pot ser que estigui demandada per la comunitat de veïns o pot ser que tingui pendent una acceptació d'herència. Doncs, en totes aquestes tasques, la nostra entitat l'estarà representant i vetllarà pel millor benestar de la persona.

Però la tasca més gratificant que realment realitzem i que els nostres tutelats millor entenen i que donen sentit a la nostra tasca, al nostre càrrec, són les visites tutelars que els realitzem, el contacte directe amb ells. En definitiva, fer-los sentir que algú es preocupa per ells; que tenen qui els acompanyi al metge; que si s'han de fer un tractament mèdic no estaran sols a l'hospital; que tenen algú amb qui poden sortir a passejar, i, en definitiva, doncs, que tenen algú que està pendent de les seves necessitats.

Malauradament, com he explicat a l'inici de la meva exposició, la majoria dels nostres usuaris tenen diagnosticada una malaltia psicogeriàtrica. Això fa que, tot i el vincle que establim amb ells, moltes vegades no són capaços o de reconèixer el nostre nom o de mantenir una conversa amb nosaltres. Però sí que són capaços de veure que hi ha algú que es preocupa per ells i de veure que hi ha algú que està pendent d'ells.

L'entrada en escena de la Covid-19 sí que és veritat que ha generat un distanciament dels nostres usuaris, perquè, en no tenir la possibilitat de tenir aquest contacte directe, des de principis de mes de març, ha fet que no puguem tenir aquest seguiment tan acurat. Nosaltres sabem que moltes residències estan realitzant, he de dir-ho, una tasca –la gran majoria d'elles– una tasca impressionant, que han habilitat eines per intentar que els usuaris puguin rebre videotrucades i que puguin tenir aquest contacte amb l'exterior. Què passa? Que, tot i que nosaltres puguem ser tutors d'avis, ja he dit que molts d'elles tenen famílies. I nosaltres hem prioritzat que moltes d'aquestes videotrucades puguin ser amb les seves famílies. Perquè també entenem que, moltes vegades, que hi hagi hagut malentesos entre les famílies no vol dir que no s'estimin l'avi.

Aleshores nosaltres, a les famílies, els donem una importància com la que tenen, que és molt gran. Això ens ha dificultat una mica poder ser nosaltres qui mantinguéssim les trobades amb els nostres tutelats. Els usuaris que viuen a domicili... Els nostres usuaris són molt pocs, però requereixen una atenció molt més gran, ja que ells estan molt més aïllats. En aquest cas, el suport del SAD és importantíssim. Ja dic que tenim pocs usuaris a domicili, però els poquets que tenim, sí que hem garantit sempre que tinguin un SAD. Sí que hem de dir que hem tingut casos molt puntuals, però que els hem tingut, on el SAD, doncs, ens ha decebut una miqueta, en aquesta pandèmia. Perquè hem trobat una miqueta de manca d'alguns serveis.

Per als nostres tutelats que estan a domicili, els professionals de la nostra entitat ho són tot, perquè ja dic que, precisament per aquests problemes que hem tingut amb algun SAD, som nosaltres qui els estem portant el menjar, qui ens estem encarregant d'assegurar-nos que cada dia se'n té, que vegin que realment hi ha algú.

Perquè estan aïllats i passen molta por. Aquests tutelats que tenim, que estan a domicili, també vull dir que són..., tenim dos perfils ben diferenciats. Per una banda, aquells que es poden permetre el SAD privat i aleshores tenim totes les garanties que estan amb uns cuidadors i tenim un contacte diari i sabem que, en torns de vint-i-quatre hores, hi haurà diferents cuidadors i que sempre està atesa la persona.

Però també tenim algun perfil d'algun usuari que no se'n té la tutela complerta. El que tenim és una mesura cautelar, que està en domicili i que no hem pogut accedir a altres recursos. Aleshores, hem hagut de mantenir el domicili, amb aquesta persona, i aquí el SAD era un SAD de caire públic i és on més problemes hem tingut, donat que, fins i tot inicialment se'ns pretenia retallar l'ús per aquest usuari del SAD que tenia, quan era precisament una persona especialment vulnerable.

Independentment de la tasca tutelar que realitzem, crec que també és important que coneguim que nosaltres des d'ACFUC també desenvolupem altres projectes. Estan més aturats, no des de la irrupció de la Covid, sinó perquè anteriorment, doncs, per diverses causes ja s'havien aturat una mica. Passo a esmentar-los molt breument i a parlar molt breument de cadascun d'ells. Per una banda, tenim el programa Quetzal, que és un programa de voluntariat que es va crear l'any 2001, que és d'integració del voluntariat social en centres geriàtrics i sociosanitaris.

Precisament l'any 2001 aquest programa va rebre premi de l'antic Incavol, i en aquell moment, doncs, va ser un programa de voluntariat molt innovador, perquè el que feia era aportar teixit associatiu de l'entorn de les residències, aportar-lo com a voluntaris dintre de les residències. És a dir, el que feia era acostar tot el teixit associatiu que envoltava la residència, totes les persones que podien pertànyer a col·legis, casals, associacions de veïns, doncs, treien voluntaris d'aquí i llavors participaven com a voluntaris dintre de la residència, fent així, doncs, que la residència fos com més oberta, que els avis veiessin, coneguessin una miqueta més el barri, no només des de la seva passejadeta per fora, sinó que poguessin conèixer, també, els veïns i el tarannà del barri. Què passa? Que els darrers anys, el volum de voluntaris ha experimentat una davallada important.

També és veritat que hem aconseguir relacionar-nos amb altres entitats, que tenen projectes semblants, i aleshores hem tingut una relació bastant bona i una coordinació bastant bona amb altres programes. Per exemple, programes d'Avismón o programes d'Amics de la Gent Gran. En aquest sentit, les entitats privades no governamentals sí que hem buscat ajudar-nos entre nosaltres, per aconseguir completar aquest component afectiu que els avis crèiem que necessitaven. Després, l'altre programa es diu Geronto-Tuteles, és un programa que es va dissenyar per crear uns mecanismes de detecció precoç de persones d'àmbit social. És un programa que, inicialment funcionava superbé, especialment a la ciutat de Barcelona. Tenim molta relació amb determinats serveis socials de la ciutat de Barcelona. I el que buscava era cercar, trobar gent gran que estigués sola al domicili i que pogués estar patint abusos per part de tercers, o que pogués estar en risc, perquè pogués tenir algun tipus de patologia i no tingués un recolzament social o familiar adequat. Amb serveis socials, aquest programa va funcionar molt bé durant un temps. Sí que és ben cert que, d'un temps ençà el volum de feina que van tenir, tant a serveis socials, com el que vam tenir nosaltres, va anar diluint una mica la tasca tan bona que estàvem realitzant amb aquest programa.

Bé; ja estic acabant. En resum, la tasca que duem a terme la nostra entitat, el que sí que volem deixar molt clar és que necessita la tasca, el recolzament en moltes ocasions, de serveis socials. El problema que ens trobem, molt sovint és que, quan serveis socials desconeixen o desconfien, per desconeixença, de la tasca que realitza, no només ACFUC, sinó qualsevol entitat tutelar, perquè això és una cosa que sí que ens trobem molt sovint, no es mostren col·laboradors, donat que desconeixen els mecanismes de com ens atorguen la tutela.

I, de vegades, també és veritat que existeix un desconeixement del que implica la feina d'una entitat tutelar, de les obligacions i responsabilitats que té una entitat tutelar. I fa que, moltes vegades, se'ns vegi més que no pas com un component d'ajuda, com un nouvingut que volem aprofitar-nos, en comptes de veure'ns que realment és un jutjat qui ens està vigilant per darrere. Que nosaltres, la tasca que estem fent és una tasca pel benestar de l'avi. I, moltes vegades, això sí que és veritat, que tant des de serveis socials, com especialment, des de les famílies, bé, doncs, dona lloc a que no hi hagi col·laboracions que podrien ser boníssimes per a la persona incapacitada.

Des d'ACFUC, en diverses ocasions hem fet xerrades en centres de serveis socials, aquells que ens ho han demanat, però encara són molts els professionals del sector que desconeixen quines tasques fem. I per això, trobo que una compareixença com és aquesta d'avui és molt bona per poder donar a conèixer la tasca real de les entitats tutelars.

Moltes gràcies per tot.

La presidenta

Moltes gràcies, senyora Montero per la seva exposició. I, tot seguit, dono la paraula a la il·lustre senyora Immaculada Gallardo, del Grup Parlamentari Junts per Catalunya, per tal que, en tant que grup sol·licitant de la compareixença faci les preguntes i consideracions que consideri oportunes, per un temps de cinc minuts.

Gràcies.

Imma Gallardo Barceló

Aquesta compareixença crec que ha estat molt il·lustrativa. També volia aprofitar per fer un reconeixement d'aquest paper important que tenen, en general, les associacions de familiars, o usuaris, a tots els nivells, pel que fa a aquest suport d'acompanyament, mediació, resolució de conflictes. I, també, per aquesta part de propostes o de participar en activitats o en qualsevol aspecte de la vida quotidiana de les persones que estan en centres. Si bé és veritat que aquestes associacions i entitats compten amb molt de personal voluntari, fan una gran feina. En aquest sector de la gent gran, jo crec que encara té molt més sentit, no?, per la fragilitat d'aquestes persones.

Crec que és importantíssima la tasca, doncs, que esteu fent com a entitat tutelar. Jo no coneixia ben bé, doncs, aquest altre component de la seva associació. I, una mica per fer un resum, crec que la majoria d'aportacions que ens feien arribar i amb les que hi coincidim molt a nivell de Grup Parlamentari de Junts per Catalunya, és que tota persona ha de poder triar, en cada moment de la seva vida, on vol viure i amb qui vol viure. I això vol dir, amb especial atenció a tothom. Per exemple, els col·lectius LGTBI, o persones amb trastorns mentals, o persones –això, no?– que han d'estar tutelades perquè, per raons ics, doncs, la seva família..., o no en tenen, o fins i tot el tema del maltractament, que està tant en vigència, el maltractament de la nostra gent gran. També ha de tenir els suports que necessiti i ha de poder accedir a aquests serveis de la comunitat d'una manera inclusiva.

Per tant, una mica, doncs, ens afegiríem a aquesta reivindicació de tota persona a viure en una llar digna, adaptada a les seves necessitats i preferències, on pugui, també, una mica, desenvolupar el seu potencial humà i gaudir de tot aquest tipus de relacions desitjades, aquest dret a envellir saludablement i dignament.

D'alguna manera, què és el que ens diuen, tant les entitats com les persones grans dependents: volen viure en una llar que se sentin pròpia, no?, amb aquests suports, amb aquest entorn comunitari acollidor. I aquí també és una mica molt necessari –i hi feia una mica referència la compareixent– aquesta col·laboració i implicació de la resta de la societat. No només els familiars, que per descomptat que també, sinó d'aquestes entitats culturals, veïnals o cíviques, de les escoles i instituts, perquè tot el que implica aquest intercanvi generacional és molt beneficiós per a tothom.

I, ja per anar acabant, el que volia demanar-li és –sí que n'ha parlat una miqueta, a nivell territorial, però voldria que aprofundís una miqueta més–: quina representació tenien i una mica –doncs, això, no?–, o un tant per cent; potser una mica més d'informació.

Després, m'ha semblat entendre que eren una associació sense afany de lucre. I llavors, també volia demanar-li, doncs, com es gestionava, no?, com es cobrien les despeses del personal.

I, per part meua ja està, tornar a agrair la seva compareixença. Crec que ha estat molt il·lustrativa de la important tasca. I, en tot cas, doncs, a veure si el fet d'haver comparegut, també, en aquesta comissió pot ajudar, perquè aquestes dificultats que a vegades sorgeixen, o per desconeixement, crec, bàsicament, es poden anar resolent.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, senyora Gallardo. I ara, és el torn de la resta de grups parlamentaris, de major a menor. Per tant, dono la paraula a la il·lustre senyora Elisabeth Valencia, del Grup Parlamentari de Ciutadans.

Elisabeth Valencia Mimbrero

(Per raons tècniques, no han quedat enregistrats alguns mots de la intervenció de l'oradora.)

Gracias, presidenta. Agradecer la comparecencia... *(Tall de comunicació.)*

La presidenta

Diputada, no se sent bé. Deu ser el seu micro.

Elisabeth Valencia Mimbrero

Ja? Ja?

La presidenta

A veure?

Elisabeth Valencia Mimbrero

Hola?

La presidenta

Sí; millor, millor.

Elisabeth Valencia Mimbrero

D'acord; gràcies, presidenta. Bueno, queremos empezar agradeciendo la comparecencia de la entidad y el trabajo que realizan diariamente para realizar este acompañamiento a las personas mayores, especialmente a las que se encuentran en situación de vulnerabilidad. Y entendemos que ustedes realizan este acompañamiento y esta tutela efectiva de estas personas, cuando, bueno, reciben el encargo. La primera pregunta que les queremos realizar es si reciben el encargo, pues, a veces, de los familiares, y quién se hace cargo del pago de esta tutela efectiva.

Es importante el vínculo que ustedes crean con las personas mayores. Es importante esta labor, como hemos indicado, de acompañamiento, porque hay muchas personas que están en situación de soledad y en situación de vulnerabilidad.

Y queremos preguntarle sobre una cuestión que ustedes han comentado, sobre la necesidad de tener un servicio de atención domiciliaria adecuado, porque nos ha parecido escuchar que comentaban que ha habido recortes en el SAD. Queríamos que profundizaran más en este aspecto, si ha sido a nivel de territorios particularmente, o si ha sido a nivel general. Nosotros queremos destacar la necesidad de reforzar el servicio de atención domiciliaria y ampliar las horas que trabajan, que realizan funciones estos trabajadores. Porque recordamos que muchos están trabajando a media

jornada y pueden tener una ampliación de horas a ocho horas y, por tanto, dar mayor cobertura de este servicio.

Hemos insistido, en muchas ocasiones y volvemos a aprovechar esta oportunidad, para insistir en que hay que reforzar el SAD. Sobre todo, teniendo en cuenta que se han cerrado centros de día, que hay usuarios que no reciben esta atención esencial durante el día, para usuarios y para las familias, y necesitan este recurso, que es muy importante para ellos. En principio, les felicitamos por su trabajo. Y, bueno, y quedamos a la espera de sus respuestas para poder realizar una segunda intervención.

Muchas gracias.

La presidenta

Gràcies, diputada. Ui, em penso que hi ha problemes de so. Gràcies, diputada. A continuació, té la paraula la senyora Driouech, en nom del Grup Republicà.

Najat Driouech Ben Moussa

Gràcies, presidenta. Com no pot ser d'una altra manera, sumar-me als agraïments que han fet les companyes que m'han precedit, a la senyora Montero. I, per descomptat, reconèixer la gran vàlua de la feina que fan.

I ara entraré una mica més en detall, però coincideixo amb vostè en diferents temes, no? El primer de tot és que és un servei, malauradament, que vostès ofereixen i estic segura que altres entitats també ho fan, molt poc conegut. I possiblement ara lo que necessitem –i ens alegrem que vostè avui pugui disposar d'aquest espai i aquesta plataforma que ofereix el Parlament per poder ser visible i per poder explicar la tasca tan valuosa que fan–..., però és cert que, potser, una de les preguntes seria: quin considera vostè que hauria de ser la manera o el mecanisme pel qual es visibilitzessin més i es donessin a conèixer més, a la ciutadania en general i en especial als serveis socials, tal com ha explicat vostè, que els serveis socials habitualment, tenen reticències a creure en la tasca que vostès fan.

Puc entendre o puc compartir la preocupació que poden, diguem-ne, pensar o presentar els serveis socials degut, malauradament, a..., hi han hagut casos que han sigut molt notoris i han sortit a la premsa, d'algunes entitats que s'han aprofitat, diguem-ne, de la vulnerabilitat d'aquestes persones i no per beneficiar l'usuari, sinó per lucrar-se ells com a entitat. I crec que està bé que vostès puguin establir algun mecanisme, algun pla de treball, per poder-se visualitzar i anar trencant aquest estigma que recau sobre algunes entitats com la de vostè. I, m'agradaria saber si vostè té pensat o té previst quin seria aquest mecanisme per ser més visibles.

L'altre tema que vostè ha comentat i crec que és prou interessant, i és el tema que, de les setanta-quatre persones tutelades que tenen vostès avui en dia, la majoria són de la ciutat de Barcelona o de la província de Barcelona. I em pregunto jo: tenen pensat, d'alguna manera, per generar també o garantir aquest equilibri territorial, arribar o traslladar-se o obrir nous espais o col·laborar amb altres entitats que ja existeixen arreu del territori? Això és una pregunta, també, que li llanço.

I unes altres preguntes. Vostè ha parlat que, d'alguna manera, ha trobat a faltar el fet que el SAD continuï actiu amb un usuari en aquest moment de confinament, de la crisi de la Covid-19. I jo em pregunto, i li vull traslladar també a vostè la pregunta: no creu que, també, és una coalició de drets per al mateix usuari, el dret a la salut o a la prevenció de la salut i el dret a l'assistència d'aquest servei d'atenció domiciliària?

Un altre tema, que vostè hi ha fet referència i que crec que és molt important, és el tema d'establir aquest vincle amb les associacions i amb les entitats del propi espai natural de l'usuari, per tal de crear, diguem-ne, aquest teixit, sentir-se com a proper, recolzat a nivell comunitari, amb el tema de voluntariat. Ho ha explicat i ens ha explicat diferents accions, però també ens ha fet referència que, amb el temps, hi ha hagut un decrement de l'acció, diguem-ne, del voluntariat. No creu vostè que,

davant la situació que estem vivint, i que estem veient els centenars d'iniciatives des de l'àmbit del voluntariat, iniciatives per donar suport, iniciatives per ajudar les persones més vulnerables que està tenint avui dia, arreu del territori, la ciutadania catalana, sigui també un motor per poder continuar amb aquesta ampliació del nombre de voluntàries que puguin participar en la seva entitat?

I, per últim, agrair-li molt la seva aportació. Creiem que és molt important que vostè avui ens hagi acompanyat per expressar-nos una situació molt concreta, d'un col·lectiu bastant reduït, dintre de la nostra gent gran. Però crec que és molt important que també ens deixi clar i concret, quines aportacions vostè faria, en el marc d'aquesta Comissió d'Estudi per al Millorament de la Qualitat de Vida de la Gent Gran en aquest marc, a part de lo que ja ens hagi explicat en la seva intervenció.

Moltíssimes gràcies i, un cop més, agrair-li que ens hagi acompanyat avui.

La presidenta

Gràcies, senyora Driouech. A continuació, té la paraula l'illustre senyor Raúl Moreno, en nom del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Gràcies, endavant. *(Pausa.)* Senyor Moreno, no se sent.

Raúl Moreno Montaña

Ara sí?

La presidenta

Ara sí. Perfecte; gràcies, endavant.

Raúl Moreno Montaña

Doncs, el que li deia. En primer lloc, agrair a la senyora Montero la seva intervenció i les paraules que ha dit i també la tasca que fan amb aquestes persones, no?, persones que, doncs, a través de vostès poden aconseguir la seva representació, la seva veu, la seva paraula amb relació al conjunt de serveis que tenen a la seva disposició.

Crec que ho ha explicat al principi; però m'agradaria, també, saber..., o que especifiqués més –i crec que ho deia, també, la diputada de Ciutadans– com els localitzen? És a dir, com arriben a vostès? És a través dels mateixos centres, és a través de les famílies, a través de la mateixa Administració? Com se n'assabenten, vostès, que hi ha una persona que necessita aquest tipus de representació? Ho dic perquè potser així, si millorem en els sistemes de detecció i, per tant, de comunicació entre vostès i les persones que han de ser tutelades, possiblement podríem augmentar, també, la seva presència i la seva incidència dins del propi sistema, no?

També, sobre el que fa a la coordinació dels seus representats, en aquesta situació de Covid-19, és a dir, a mi m'agradaria saber, també, aquells que estan en residències –vostè parlava del SAD, després m'hi referiré– han tingut dificultats especials per poder comunicar-se amb ells? Han estat vostès informats, quan alguns d'aquests representats ha hagut de ser traslladat a l'hospital o s'ha fet un test; han estat informats de la mateixa manera que ho hagués estat qualsevol altra familiar, sobre la situació d'aquestes persones? I, en tot cas, atès que és una situació excepcional i una situació de pandèmia, com consideren vostès que es podria millorar? Jo els considero gairebé com a..., no diré com a família, però sí com a interlocutors vàlids, no? Com es pot millorar la informació que es dona des dels serveis residencials cap als familiars dels residents, no?

Vostè es queixava, també, de que hi ha algunes situacions de SAD, doncs, on s'ha tret el SAD d'aquestes persones o no s'ha donat el servei com s'havia de donar. És una cosa que també ens ha arribat des del col·lectiu de persones amb discapacitat, algunes de les quals han deixat de rebre aquest servei. Però sí que és cert que s'ha fet una certa redistribució dels professionals i les professionals del SAD. Perquè, si els centres de dia han estat tancats i altres serveis, doncs, s'han tancat, s'ha hagut de distribuir aquest personal, per intentar que tothom tingués una certa atenció.

Nosaltres ja vam demanar al Govern de la Generalitat, doncs, que hi hagués un fons específic dedicat als ajuntaments, que són, fonamentalment els que porten, en molts casos, aquestes gestions per poder contractar més persones, per poder augmentar el nombre de persones que poguéu fer aquesta atenció domiciliària.

Finalment, no ha estat així, però voldríem, d'alguna manera que, tot i que hi han alguns serveis que s'han deixat de fer, reivindicar la necessitat de que aquests són serveis als quals els usuaris tenen dret. I, per tant, fora d'aquest servei del SAD, aquells que no els han rebut, han tingut alguna altra alternativa? Algú s'ha cuidat d'ells? Com s'ha fet aquesta atenció, durant aquesta crisi de la Covid-19?

I també vostè posava en relleu les queixes en la coordinació amb els serveis socials. Voldria saber si això va per barris. És a dir, si passa de manera generalitzada a tots els serveis socials, si és una qüestió de que tenen problemes detectats amb alguns serveis socials d'alguna zona determinada d'algun municipi; si és una cosa que és estesa al conjunt del sistema. Perquè, si és una qüestió estesa al conjunt del sistema, sí que potser aquí, des del punt de vista legislatiu, o des de l'acció parlamentària, podríem fer alguna cosa, doncs, perquè aquesta situació estigués més regulada, no? I, en tot cas, si em pot traslladar els motius que, des de serveis socials els donen, per tenir aquestes reticències en la coordinació. És a dir, quina seria la versió contrària, diguem-ne, a la seva, una mica per poder tenir els dos aspectes a l'hora d'analitzar, no?

I, finalment, més enllà de la situació de la Covid-19, quina és la relació –si és correcta, si no és correcta– que els seus representats tenen amb el món sanitari. Quina és la coordinació que estableix la seva entitat amb la Generalitat de Catalunya: si es reuneixen, si no es reuneixen, si parlen, si tenen algun tipus d'acció concertada, com es relacionen, habitualment, amb l'Administració més propera, si ho fan directament amb els ajuntaments, si ho fan amb la Direcció General d'Atenció a la Dependència, és a dir, quina és la seva relació amb la pròpia Administració.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, senyor Moreno. A continuació, també per un temps de cinc minuts, té la paraula la senyora Yolanda López Fernández, de Catalunya en Comú Podem. Gràcies.

Yolanda López Fernández

Gracias, presidenta. Antes de nada, saludar a la señora Montero, agradecerle la comparecencia. Bueno, ya han preguntado mis compañeros varias de las dudas que teníamos. Es verdad que me sorprende el desconocimiento –nosotros lo teníamos, ¿eh?, y hablo en primera persona, también–, el desconocimiento de la labor que hacen, de las entidades, de este tipo de entidades. Pero me sorprende el desconocimiento de este servicio que ha comentado que tenían los servicios sociales. También le quería preguntar si los trabajadores o los gestores de, por ejemplo, las residencias: directores, trabajadores de SAD, trabajadores de residencias, de centros de día, tienen el mismo desconocimiento.

Y bueno, ya en relación con la Covid-19, para no repetir preguntas de mis compañeros, entiendo, si se ha puesto en contacto el Departament de Treball, d'Afers Socials o el de Justícia, que es del que entiendo que depende, porque no nos ha quedado muy claro cuál es..., que ya le ha preguntado mi compañero –el diputado Moreno– con cuál de las administraciones es con la que tiene contacto, si se ha puesto en contacto para darles un protocolo de cara a la Covid, ¿eh?, pandemia. Un protocolo, si se ha puesto en contacto para confeccionar un protocolo, para..., si tenían alguna necesidad, las entidades, su colectivo.

Y también, preguntar lo mismo que he hecho a los anteriores comparecientes y, sabiendo la experiencia que tenemos ahora, de estas cinco semanas de la pandemia, previendo que haya un rebrote –que ya digo que ojalá que no, ¿eh?–, cuál es la pre-

visión que tendrían, para que no afectara de la manera que ha afectado a sus usuarios, a sus tutelados.

Y creo que nada más. Prefiero que conteste, que si quiere pueda tener la compaciente más tiempo en contestar y sacarnos de dudas.

Muchísimas gracias.

La presidenta

Gracias, señora López, por su intervención. Y, a continuación, tiene la palabra el señor Vidal Aragonés, de la CUP - Crida Constituent. Endavant, diputat.

Vidal Aragonés Chicharro

Doncs, moltíssimes gràcies, presidenta. I també, moltíssimes gràcies, senyora Montero, per la seva compareixença i per les seves explicacions.

I, com han avançat, pràcticament, tots els intervinents que m'han precedit, doncs, és una figura pensem que prou desconeguda. I que, evidentment, alguna responsabilitat també hauríem d'assumir els representants de grups polítics o de grups parlamentaris, quan fem aquest reflex, pràcticament coincident.

Sí que li volíem fer algunes preguntes, o més que preguntes, aclariments, perquè vostè pugui desenvolupar alguna de les coses que ja ens ha avançat. Ens feia referència que els serveis socials, en algunes ocasions desconfien de les entitats tutelars –i fins i tot ens avança–, perquè les desconeixen. Fora bo que ens poguéssiu desenvolupar una miqueta això; vull dir, amb què es troben, quines respostes els donen; com intenten solucionar els problemes, i com fins i tot una altra administració, l'Administració, en el seu conjunt, podria posar alternatives perquè això no passés. Vull dir, perquè, des del conjunt de les administracions i de tot el que és el sector públic, doncs, es tinguéssiu un coneixement de quines són les seves potencialitats i quina és la seva figura.

Segon grup de preguntes. Pensen que seria necessari algun canvi normatiu per enfortir la figura jurídica de la tutela o simplement el paper de les entitats que poden assumir la tutela? Quan parlo d'entitats, evidentment, estic diferenciant de la tutela que poden exercir persones físiques que no formen part d'una persona jurídica.

La tercer pregunta, o el tercer bloc de preguntes i crec que ja s'ha fet per altres intervinents. Ens ha referit, vostè, alguns problemes amb el SAD. Nosaltres voldríem saber si es tracta de problemes derivats de les reorganitzacions del SAD que coincidirem segurament que és complex, treballadors i treballadores que s'han de moure a diferents llars en molt poc temps i, per tant, el petit risc o gran risc que podia haver-hi amb relació al contagi, o parlem d'unes altres realitats, simplement, de no resposta a les seves sol·licituds. No respostes, simplement informatives o que no han sabut, ni tan sols, el que estaven fent. Fora bo, també, que ens poguéssiu identificar on i de quin problema exacte es tracta.

Quarta pregunta. Una valoració, fins i tot més concreta del fet diferenciat de... *(tall de comunicació)* ...tutelars amb relació a la crisi de la Covid-19. I li faig una aproximació al que anava a ser la cinquena pregunta, però que guarda relació amb aquesta que li acabo de fer. Quines dificultats han trobat vostès, amb relació a complir les seves obligacions derivades de la tutela? Perquè, potser pensem molt que vostès fan un acompanyament per exercir el dret, però també hi ha una altra part: vostès tenen unes obligacions i, evidentment, han de fer-les efectives. En el compliment d'aquestes obligacions, quins problemes, quins hàndicaps, quines adversitats han pogut vostès trobar i quines són les qüestions que pensen que han de plantejar com a alternativa perquè això no passi?

Moltíssimes gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyor Aragonès. I, a continuació, té la paraula l'il·lustre senyor Santi Rodríguez, en representació del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya. Endavant, senyor Rodríguez.

Santi Rodríguez i Serra

Gràcies, presidenta. Molt breument, per agrair la compareixença. I, sobretot, per agrair la tasca que desenvolupen, no?, en benefici d'aquestes persones que, d'altra manera, no tindrien ningú en qui confiar i ningú al seu costat.

Però, bàsicament, és aquest agraïment. I estic a l'espera de les respostes que donarà a la resta d'intervencions. Agraït.

La presidenta

Gràcies, senyor Rodríguez. A continuació, donaré la paraula, per respondre a les qüestions suscitées i les preguntes formulades pels grups parlamentaris, a la senyora Montero, per un temps màxim de deu minuts.

Gràcies.

Maria Luz Montero Palacios

D'acord. Espero no deixar-me de respondre cap de les preguntes. D'acord, intentaré anar en ordre, a veure si així aconseguixo fer-ho bé. Contestant la senyora Gallardo, referent al tema de la representació territorial, la nostra entitat té la possibilitat, donat que està dotada per fer-ho, de poder donar resposta a tot el territori de Catalunya. De fet, és d'àmbit territorial català. Tot i que, per limitacions geogràfiques, directament de la mateixa Generalitat, donat que hi ha moltes altres entitats tutelars i per optimitzar al màxim els recursos, cada entitat tutelar tenim un abast territorial determinat.

Nosaltres som una entitat petita, no tenim molts treballadors, com he començat al principi, realment som set treballadors propis. Tenim només una seu, que és la seu que tenim a Barcelona ciutat. Aleshores, no ens hem plantejat, tampoc, poder tenir representacions en altres territoris. El que sí que ens ha pogut passar, en alguna ocasió és que, si hem acceptat un càrrec tutelar que, inicialment, quan vam fer l'estudi inicial, potser estava a la província de Barcelona, i en acceptar el càrrec tutelar ens l'hem trobat a Girona, que això, per exemple, sí que ha passat, el que fem és que ens comuniquem amb entitats tutelars de la zona; per exemple, recordo un cas concret a Girona, ens vam comunicar amb la Fundació Tutelar de les Comarques Gironines. Ens vam posar d'acord entre totes dues entitats per fer un canvi de dependència de l'entitat tutelar, que duria a terme la gestió, i ho vam exposar al jutjat. No va haver-hi més problema. I és una manera d'optimitzar els recursos.

Per què dic això? Perquè clar, si tu, des de Barcelona has d'anar a fer visites tutelars i has d'anar a fer acompanyaments mèdics a una persona que està a Girona, el cost econòmic que això suposa és un cost econòmic molt més superior que si tu estàs a Barcelona ciutat i has de fer una visita tutelar o un acompanyament mèdic a una persona que està a l'Hospitalet o que està a Calella. No és el mateix. A més a més de que, fins i tot, no ho he comentat, però les entitats tutelars, com també la nostra, tenim un telèfon de guàrdia que és operatiu les vint-i-quatre hores per qualsevol cosa que pugui necessitar aquesta persona. Nosaltres ja hem dit que som com si fóssim els familiars. Som els representants legals, però som els tutors d'aquesta persona. És com si fossin els nostres fills. I tu al teu fill li has de donar una atenció les vint-i-quatre hores. Doncs nosaltres, per a ells també estem disposats les vint-i-quatre hores.

Aleshores, tenim un telèfon de guàrdia, que ens poden localitzar les residències o els cuidadors que estiguin..., si la persona està en domicili i està a un SAD. I ens poden localitzar les vint-i-quatre hores, de nit, els caps de setmana, festius... Clar, si hem de fer una intervenció, perquè ens truquen, per exemple, per avisar-nos que el nostre avi, doncs, pateix un infart o ha tingut una caiguda i ha de ser derivat a l'hospital, si pensem que hem de desplaçar-nos a Lleida o ens hem de desplaçar a Girona, la nostra resposta seria molt poc eficaç. Aleshores, d'aquí que el nostre abast territorial el construïm, bàsicament, a la província de Barcelona.

Com ens gestionem i com ens financem? Bé, efectivament, som una ONG sense ànim de lucre. El tema de tuteles, la competència la tenen les comunitats autònomes; en aquest cas, la té la Generalitat de Catalunya. I, el tema de tuteles està dintre de la cartera de serveis. Aleshores, és una obligatorietat que té la Generalitat de donar aquest servei. Nosaltres, el que cobrem és un preu públic per cada tutelat. Cada tutelat té assignat un mòdul. Hi han tres mòduls, en funció d'uns ítems que valora la Generalitat, i t'atorga un preu o un altre, en funció de la dificultat que considera que aquesta persona, que aquest cas pot tenir. Aleshores, és un preu públic, és un preu que no es toca des de fa molts anys. Això també podria ser una de les sol·licituds que avui, doncs, faig des d'aquí, que, si us plau, que es revisin els criteris, perquè, si no ho recordo malament, ho dic de memòria... Jo soc treballadora social, jo m'encarrego de l'àrea social, no m'encarrego de l'àrea econòmica; aleshores, potser patino una mica si ara dic això; però jo crec que no estic patinant quan dic que, des de l'any 2009 que no es toquen els preus. Aleshores, estem fent tasques, avui dia, amb preus de l'any 2009, d'acord?

I és la Generalitat la que ens dona aquests diners. Independentment d'això, nosaltres tenim un volum de socis molt petit. Cada soci, per ser soci d'ACFUC, realitza una petita aportació anual, que són vint euros. I amb aquesta petita aportació anual és amb el que nosaltres fem front al pagament de les assegurances dels nostres voluntaris, del programa Quetzal. O sigui, bàsicament, tindríem aquestes dues entrades. Per una banda, el que és la subvenció que rebem de la Generalitat per la tasca que realitzem com a entitat tutelar i que és una quantitat concreta i pactada, de la Generalitat amb totes les entitats tutelars, és un preu públic. I per una altra banda, aquests vint euros anuals, dels socis que tenim. Que són poquets però que ens dona de si per poder pagar les assegurances dels nostres voluntaris.

Referent a les preguntes que ens realitzava la senyora Valencia: si en alguna ocasió són els familiars qui ens realitzen l'encàrrec. En el nostre cas, sí que ens trobem que, sovint, els familiars venen, s'informen de com funciona una entitat tutelar i ens pregunten si ells podrien proposar-nos a nosaltres, en el cas que ells no estiguessin, doncs, en una mena com de document d'autotutela, de testament vital, en el cas que ells no hi fossin, i poder protegir així la seva persona estimada. Nosaltres això sabem que hi ha entitats que sí que ho fan. Nosaltres no ho fem. Nosaltres exclusivament –exclusivament– acceptem els casos tutelars que ens venen proposats per la Comissió de Tuteles de la Generalitat de Catalunya.

Ens semblava el més transparent, el més senzill i és la manera de no implicar-nos en favoritismes amb les famílies. És la manera que després un fill no pugui dir-nos que és que hem pres part d'una part de la família i que no estem d'acord amb ells. Creiem que el millor és que sigui un jutge qui realment dictamini quina entitat tutelar..., sobretot en els casos en els que hi han famílies que no s'avenen. Si és un jutge qui posa la persona neutral, entenem que serà molt més fàcil –i tot i així és molt complicat– entendre'ns amb les famílies, que no pas si és una part de la família qui ens proposa i l'altra part no hi està d'acord, perquè ja creuen que estem condicionats amb el que aquella part ens ha dit.

El pagament de la tutela. Bé, és una mica el que comentava abans: són preus públics, és el que la Generalitat ens paga.

Tema del SAD. Bé; intentaré, perquè així crec que podré respondre a diversos de vostès que m'han fet la pregunta del tema. Sí que crec que és important una de les preguntes: si va per barris. A veure, jo he de dir que, amb tota l'experiència que tenim, i és una experiència de fa molt de temps, nosaltres estem molt contents, en general, amb els serveis de SAD que els nostres tutelats han rebut, tant a la ciutat de Barcelona, com fora de la ciutat de Barcelona. Quan parlo de fora de la ciutat de Barcelona parlo, principalment, de província de Barcelona, torno a dir-ho.

Sí que és cert que tot els SADs no funcionen igual. I sí que és cert que hem arribat a tenir una relació amb determinats SADs boníssima. Quan dic això, vull dir

que fins i tot jo diria que hi ha hagut una implicació, per part dels treballadors familiars que han intervingut, en ocasions, segurament fent molt més del que la seva tasca els demanava, d'acord? Vull recalcar que els professionals que intervenen als domicilis..., nosaltres, en la majoria dels casos, estem molt contents de la tasca que fan. I és una tasca vital i que per nosaltres és una tasca molt important per tenir la informació real de la situació dels nostres tutelats.

Què és el que ens ha passat, en aquesta crisi de la Covid-19? Efectivament, sí que hi hem vist que, en un moment donat, doncs, per manca de professionals que, potser estaven de baixa o per, com molt bé deia la senyora Gallardo abans, potser, doncs, per tema de reduccions de jornades o pel motiu que sigui, en un cas concret, o en dos casos concrets se'ns va proposar la retallada al 50 per cent del servei de SAD que rebia algun dels nostres tutelats.

Que potser en altres situacions, doncs, una retallada del 50 per cent no hagués estat, per nosaltres, tan greu com ens semblava només ja la proposta. Per què? En un dels casos en concret jo dues setmanes abans havia intentat aconseguir un servei de SAUV. SAUV és el servei d'atenció i urgències a la vellesa, és un servei per a persones que estan en domicili, per a persones que tenen una problemàtica important i és per a un ingrés en residència. Se'ns va denegar aquest accés, en aquell moment enteníem que perquè no hi havia lloc. És veritat, hi ha una llista d'espera –en ocasions– més llarga que en d'altres. I se'ns va denegar l'accés al SAUV. I, precisament d'aquest servei, que jo demano un accés al SAUV, en dues setmanes em sol·liciten, em fan una proposta d'una reducció del SAD del 50 per cent. Clar, ho trobava del tot incongruent. Si estic sol·licitant un servei per a una persona, perquè entenc que necessita més atenció de la que ja li estem donant, que no arribem, que no és suficient, el que no veig normal és que, des de serveis socials se'm pugui proposar una retallada del 50 per cent. Això, realment crec que no tenia gaire raó de ser. I per això, sí que és veritat que he volgut donar-ho a conèixer, perquè crec que aquestes coses sí que s'han de valorar una miqueta més.

Tot i que jo entenc perfectament que segurament la situació que tenien de professionals és el que va donar..., això va passar a Barcelona ciutat. Fora de Barcelona no m'ha passat això amb cap SAD, d'acord?

Què més, què més... D'acord, com hauria de ser la manera per poder visibilitzar millor les entitats tutelars, no? Jo crec que serveis socials podria... Jo vaig estudiar treball social, quan, en el moment que jo..., fa molts anys. Quan jo vaig estudiar treball social, els treballadors socials no rebien cap tipus de formació ni d'incapacitat judicial de les persones, de cap tipus, ni d'avis ni de disminuïts, ni de malalts mentals, ni molt menys del que era una entitat tutelar. Però jo vaig acabar la carrera fa molt de temps i jo pensava que això era una cosa que, en aquell moment, és veritat, no estava de moda, no era tan coneixedora, la societat, de les situacions. Però, a data d'avui, em sobta veure que, per exemple, en una carrera com és treball social, en una carrera com és educació social, són temes que no s'aborden. Què passa? Que aquests treballadors socials, aquests educadors socials surten de la universitat, comencen a treballar en els serveis públics i realment és un tema que desconeixen.

Si als serveis públics no se'ls dona formació, no se'ls dona a conèixer ni, primer de tot, coses bàsiques com és el tema de la incapacitat –i no parlo només de gent gran, eh?, ara ja parlo de tots els actors, gent gran, discapacitats i malalts mentals–, la desconexió que hi ha en el sector és molt gran. Aleshores, no se sap, moltes vegades, què és una entitat tutelar. I això és el que genera la desconfiança, perquè es creuen, per exemple, que una persona, si molts familiars accepten el càrrec de tutor, ells ja creuen que seran hereus per haver estat tutors, com creuen que l'entitat tutelar heretarà per haver exercit el càrrec de tutor. I això és una cosa que la llei deixa molt clara i que ho estableix molt clarament: que cap entitat tutelar podrà ser hereva de cap persona tutelada. També seria una incongruència que ho fóssim, perquè

aleshores no estaríem pensant només en el benestar de la persona, estaríem pensant en com enriquir-nos nosaltres; no pensaríem en el benestar de la persona.

Per altra banda, també jo comentava abans que aquells centres de serveis socials, que bàsicament han estat molts dins de Barcelona –Barcelona és molt gran i té molts centres de serveis socials–... Però temps enrere sí que vaig fer formacions allà on m'ho van demanar, on van conèixer la nostra entitat, i em van demanar si els podia aclarir què era una entitat tutelar i quines eren les nostres tasques, les nostres responsabilitats i les nostres obligacions. Aleshores, seria important que coneguessin que les entitats tutelars, a més a més d'haver de donar explicacions a la Comissió de Tuteles de la Generalitat, també hem de donar explicacions al jutjat, de la tasca que fem amb els nostres tutelats. No només explicacions econòmiques, que potser són les més visibles i les que moltes vegades més criden l'atenció, també explicacions mèdiques de per què has pres aquesta decisió d'aquest tractament mèdic i no aquell altre, o explicacions de per què hem decidit realitzar un canvi de residència. Potser quan una persona ja tenia una residència, i per tothom estava molt bé, i arribem nosaltres i ens adonem que aquella persona, en aquella residència, doncs, no està rebent cap tipus d'estimulació, no està tenint..., no li estan permetent l'entrada de trucades per part de la família... Doncs, potser nosaltres decidim..., tot i que per nosaltres seria molt més còmode que la situació continuï com està i no ens barallem amb ningú, però nosaltres decidim que la persona gran és qui realment per qui hem de vetllar, ha d'estar bé i decidim fer aquest trasllat de residència.

Aleshores, aquest tipus de coses estarien molt bé, aquest tipus d'informacions, que els professionals les coneguessin, amb una mica de formació, per poder entendre que les actuacions que es prenen es prenen sempre amb un criteri professional i des de la llei, que no són decisions aleatòries.

Què més, què més... D'acord, bé, comentava també lo de..., ens preguntava la senyora Driouech lo del tema de si ens havíem plantejat lo d'altres territoris. Una mica és lo que comentava anteriorment, el tema d'optimitzar els recursos és el que fa que, donat que hi ha moltes entitats tutelars en diferents llocs del territori, es pugui donar una resposta a persones que ho puguin necessitar en qualsevol altre punt del territori, sense ser necessari que sigui una entitat que estigui més lluny, d'acord?

El senyor Moreno em preguntava com havien arribat els tutelats a nosaltres. Bé, era una mica el que comentàvem de les dues vies, no? La via real és a través de la Comissió de Tuteles, que és qui ens realitza la proposta d'un cas. A la Comissió de Tuteles li arriba per part del jutjat un expedient, on consten les dades de la situació d'aquella persona: la situació econòmica, la situació familiar i la situació mèdica. I la comissió és la que trasllada a l'entitat aquell expedient; per tal que a l'entitat puguem valorar-ho i puguem estudiar si estaríem o no disposats a acceptar aquell càrrec. Aquell càrrec que, en ocasions, sabem, quan estem fent l'estudi del cas, que serà un cas complex, doncs, perquè potser hi ha una problemàtica familiar important; o hi ha una problemàtica econòmica molt greu i hi haurà una situació que sabem que serà complicada, o perquè el que hi ha és, simplement, una persona sola, que no té ningú que vetlli per ella, i que necessita algú que s'encarregui d'ella.

Aleshores, bé, doncs, ens arriba mitjançant –quasi sempre– i dic quasi sempre ara explicaré per què, la Comissió de Tuteles, i quan no és quasi sempre és perquè el jutjat ja ens ha conegut per algun altre cas i directament ens proposa. I també és veritat que, moltes residències es posen en contacte directament amb nosaltres, perquè ja coneixen com treballem. Nosaltres també coneixem aquestes residències com treballen, sabem que la coordinació és bona, que la comunicació és fluïda. I tenen un cas i ja ens demanen si ens podrien proposar ells al jutjat. És cert que, quan això passa, els temps que triguen, en el procés jurídic, són molt més ràpids.

Si tu proposes una entitat tutelar, és un temps que tu t'estàs estalviant, al jutjat, perquè ho proposi a la Comissió de Tuteles. Són pocs els casos que nosaltres acceptem d'aquesta manera. Però, quan tenim una residència amb la que ja hi ha una

comunicació fluïda, que sabem que la informació que ens està donant és una informació fiable, també ho fem així. O sigui, li diríem a la residència que, quan informi d'aquell cas en el jutjat, pot proposar la nostra entitat. I aleshores és el jutjat el que, directament, ens cita. A posteriori, nosaltres sempre comuniquem a la Comissió de Tuteles que ens han proposat, des de la residència i que aquest cas, doncs, l'acceptarem quan el jutjat pertinent ho estimi convenient.

Bé, els motius de la reticència de col·laboració amb serveis socials una mica era el que he comentat anteriorment. Crec que no cal repetir-me.

La relació amb el departament, és el d'Afers Socials, és una relació molt directa. És una comissió que realment funciona molt bé. Hi ha uns professionals realment molt bons. Es preocupen molt per les entitats que en formem part. Sí que hem rebut diverses comunicacions, per part de la Comissió de Tuteles, mentre hem estat en aquesta crisi de la Covid-19. Ens han enviat protocols. També és cert que, una mica, a vegades, anàvem a ralenti darrere de les residències. És a dir: la nostra tasca ha quedat sempre supeditada a què podíem fer i què no podíem fer a les residències. Aleshores, a nosaltres les comunicacions ens arribaven una mica després que a ells. També és lògic, perquè primer s'havia de saber què és el que podien fer i no podien fer ells, quines mesures prenién ells, per poder actuar nosaltres, per saber on estaven les limitacions.

Què més, què més... Referent a la senyora López, preguntava si creïem que podia haver-hi previsió de rebrot i com podríem actuar. Clar, des de la nostra posició és complicat, senyora López, és complicat poder saber si hi haurà un rebrot o no. És el que s'està dient, és el que s'està creient. Nosaltres, preparats a nivell de material, és l'única cosa que ens hem pogut preparar. Perquè, a nivell físic, els usuaris nostres estan on estan, que és a les residències. I aleshores, bé, el que sí que vull dir és que, la comunicació amb la majoria de residències ha estat molt bona. I dic amb la majoria, perquè sí que amb alguna no estava sent bona. I precisament durant aquesta compareixença he rebut una trucada que em citaven per a aquesta tarda, per a una residència de Barcelona, per a una reunió de familiars. I precisament era la residència que no està funcionant, que... I tot just avui s'han comunicat amb mi perquè havien fet un canvi en la direcció i volien fer..., bé; doncs, començar de nou.

Bé, molt bé, perquè aquí s'està donant resposta a una de les poques residències que no estaven funcionant. Nosaltres, des d'ACFUC, sí que el que volem dir és que, la majoria de les residències amb les que hem treballat, la resposta ha estat molt bona. Hem tingut moltes situacions..., i crec que amb això potser li estic contestant a alguna cosa que el senyor Aragonés m'ha preguntat, que és el tema de com ens havíem relacionat, una mica, amb les residències, quines dificultats ens hem pogut trobar per complir les nostres tasques. A veure, les residències..., n'hem tingut de tot tipus. Amb el problema de la Covid-19 hem tingut una davallada en algunes residències, quan ens avisaven que hi havia algun dels nostres usuaris contagiats. Realment és una cosa que ens preocupava força, perquè sabíem que, probablement, amb la feblesa de salut que els nostres tutelats tenen –molts d'ells– no podia acabar gaire bé.

Però hem tingut la sort de veure que sí que ens han comunicat que hem tingut molts positius entre els nostres tutelats, que sí que hem tingut una davallada de catorze defuncions, tres d'home i onze de dones, però que molts d'ells, tot i ser positius, s'estaven mitigant. En alguns casos, fent aïllament dintre de la mateixa residència. En altres casos, fins i tot s'han fet trasllats de la residència on estaven a altres residències. Això, en els casos dels que no estaven contagiats, per tal de protegir-los. I també haig de dir que, per exemple, tenim una de les residències –on tenim un volum de tutelats més ampli, que tenim disset tutelats en una residència de fora de Barcelona– on no hem tingut ni un sol contagi.

Això també vull ressenyar-ho, perquè sembla que, perquè tinguis molts tutelats, és molt possible que et toqui i he tingut residències on només tenia un tutelat i aquest tutelat s'ha contagiats. I en aquesta altra en tinc disset i no he tingut cap contagi.

També vull assenyalar que, he tingut constància, per part de residències, que alguns centres han comprat de manera privada proves per poder fer els tests i, d'aquesta manera, garantir que aïllaven correctament aquells que estaven sans, aquells que no estaven contagiats. També he tingut constància de residències que ens han demanat permís per pagar privatament al nostre tutelat el preu del test. I també he tingut constància d'altres residències que ens han informat que, després d'insistir moltíssim han aconseguit que, des dels ambulatoris, vinguessin a fer-los la prova. Bé, hi ha hagut... Clar, són molts tutelats, estan molt repartits, són moltes residències. És fàcil que hi hagi situacions molt variades.

Com es podria informar..., o sigui, com ens han estat informant? Nosaltres, mitjançant aquest telèfon de guàrdia hem tingut una comunicació constant amb les residències. Sí que tenim una persona física en el despatx, que cada dia o ha estat trucant a les residències que no ens trucaven o hem intentat aconseguir aquestes dades. També tenim alguns dels nostres tutelats que ens els han traslladat a centres socio-sanitaris. Bé, amb els centres socio-sanitaris és una mica més complex el que és la comunicació. Però això ho hem aconseguit batallar, per dir-ho d'alguna manera, amb el *mail*. Sí que per telèfon potser és més complicat poder parlar amb els professionals i saber com està el nostre usuari; tot i no tenir accés directe amb ell, no el podem veure, no podem comunicar-nos amb ell. Però, mitjançant el *mail* del treballador social, quasi sempre, del centre socio-sanitari, sí que hem pogut comunicar-nos.

També vull dir que totes les residències i tots els hospitals i centres socio-sanitaris que a nosaltres ens han traspassat informació dels nostres usuaris, quan els nostres usuaris tenen família, ens hem posat en comunicació immediatament amb les famílies. Principalment, amb totes aquelles que ens agafen el telèfon i que es comuniquem amb nosaltres per *mail*. I dic principalment amb aquelles que ens agafen el telèfon, perquè sí que hi ha famílies que, bé, doncs, des de que l'entitat tutelar accepta el càrrec tutelar, consideren que som uns aprofitats, o no han entès la situació, o ells volien ser tutors i no han volgut entendre que és un jutge qui ha nomenat l'entitat. I aleshores, amb algunes famílies no hi ha comunicació perquè no ens agafen el telèfon. Aleshores, nosaltres hem intentat, en la mesura del possible, comunicar-nos amb ells si hem tingut el *mail*, o si hem tingut algun altre sistema per fer-ho.

I espero no deixar-me res *en el tintero*. No sé si algú m'ha fet alguna pregunta i no m'ho he apuntat.

La presidenta

Senyora Montero, moltes gràcies. Jo penso que vostè ha contestat sobradament totes les preguntes que han fet els diputats i ho ha explicat molt bé. I jo li vull agrair, en nom de tots els companys de la comissió, l'exposició i la tasca que fa ACFUC. Llavors, jo penso que no obriré un altre torn de paraules, perquè totes les preguntes han estat suficientment contestades. Una vegada més, agrair-li la seva tasca i la seva compareixença.

Maria Luz Montero Palacios

Moltes gràcies.

La presidenta

I, abans d'acabar..., yo querría dirigirme a todos los miembros de la comisión y decirles que voy a..., en calidad de presidenta de la comisión y de diputada del Parlamento de Catalunya, voy a presentar una solicitud a la Mesa del Parlamento para que adopte las medidas necesarias para permitir la efectiva reactivación del trabajo parlamentario necesario de esta comisión y su utilidad, ante la grave afectación que está ocasionando la pandemia de la Covid-19.

Por tanto, y concretando, he solicitado la habilitación de la excepcional modalidad de votación telemática, para que esta comisión pueda debatir y, en su caso, aprobar, la ampliación del plan de trabajo de la comisión, a fin de incorporar el im-

pacto de la Covid-19 como circunstancia imprevista en las políticas públicas, para la mejora de la calidad de vida de la gente mayor.

Por tanto, les quiero informar de esto. Ruego trasladen a sus grupos parlamentarios para dar opción del acuerdo en la Mesa. Y con esto, concluyo mi intervención y concluimos la comisión. Nada más, agradecerles a todos su participación en esta comisión, que es importante, y en estos momentos más todavía, dada la gravísima afectación sobre la gente mayor. Y desearles a todos una muy buena jornada de trabajo que tenemos todos por delante. Nada más, muchas gracias.

Se cierra la sesión.

La sessió s'aixeca a la una del migdia i set minuts.